

Комунальний заклад
«Гімназія «Інтелект» Кропивницької міської ради»

***Робота педагогічного колективу з
попередження дитячого травматизму***

***Матеріали Тижня безпеки життєдіяльності
на тему: «Правила дорожні – корисні для
кожного!» (безпека дорожнього руху в
умовах воєнного стану)
(11-15 вересня 2023 року)***

м. Кропивницький

Методична збірка містить матеріали проведення в закладі освіти Тижня знань безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану): організаційний та підсумковий накази; розробки проведених під час Тижня виховних заходів.

Матеріали рекомендовані для вчителів, керівників методичних об'єднань, студентів педагогічних навчальних закладів.

Укладач: Чернат М.М., заступник директора з НВР

Відповідальна за випуск: – Тиханська Т.І., директор
комунального закладу
«Гімназія «Інтелект»
Кропивницької міської ради»

Технічний редактор: Борота Л.М., інженер з охорони праці

НАКАЗ

06 вересня 2023р.

№ 366/о

Про проведення Тижня безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану)

Відповідно до плану роботи закладу освіти на 2023/2024 навчальний рік, на виконання наказу управління освіти Кропивницької міської ради від 05 вересня 2023 року № 530/о «Про проведення Тижня знань безпеки життєдіяльності», наказу Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Кіровоградській області та департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної військової адміністрації від 18 липня 2023 року № 228/205-од «Про проведення Тижнів знань безпеки життєдіяльності в закладах освіти області у 2023/2024 навчальному році» та з метою проведення цілеспрямованої профілактичної роботи серед учасників освітнього процесу з питань безпеки життєдіяльності, підвищення рівня інформаційно-роз'яснювальної роботи з окресленого напрямку в гімназії «Інтелект», виховання поважного ставлення до збереження та поліпшення власного здоров'я, створення і підтримки здорових та безпечних умов життя і діяльності людини як у повсякденному житті (у побуті, під час навчання та праці тощо), так і в умовах надзвичайних ситуацій

НАКАЗУЮ:

1. Провести Тиждень знань безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану) з 11 по 15 вересня 2023 року.

2. Затвердити План-графік та План-сітку проведення в закладі Тижня безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану) (додається).

3. Призначити відповідальними за проведення Тижня безпеки життєдіяльності заступника директора з НВР Чернат М.М. та інженера з охорони праці Бороту Л.М.

4. Створити робочу комісію по проведенню Тижня у складі:
Голова комісії: Чернат М.М.- заступник директора з НВР;

члени комісії: Борота Л.М. – інженер з охорони праці; Доленюк Л.В. - завідувача ЦДЮТ «Сузір'я», Антонова С.В. – вчитель ОЗ, Прокопова Л.Ю. – голова ШМО класних керівників 1-4 класів, Дигас О.С. – голова ШМО класних керівників 5-9 класів, Горковенко О.М. – педагог-організатор.

5. Робочій комісії взяти участь у проведенні Тижня та підвести підсумки щодо рівня проведеної роботи вчителями, класними керівниками, учнями та визначити переможців конкурсів.

6. Класним керівникам 1-9-их класів:

6.1. Підготувати і провести в класних колективах у відповідності з Планом-сіткою проведення Тижня безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану) виховні заходи.

6.2. Залучити учнів класу до підготовки відповідно до тематики Тижня малюнків, кросвордів, ребусів. Кращі роботи представити 11.09.23 на загальношкільний конкурс (роботи в форматі А-4).

6.3. Творчі роботи учнів класу виставити на сайт в батьківську групу.

6.4. При проведенні заходів виконувати правила безпеки в умовах військового стану.

6.5. 15.09.23 – здати фотоінформацію та електронний варіант розробки проведених заходів інженеру з охорони праці Бороті Л.М.

7. Завідуючій ЦДЮТ «Сузір'я» Доленюк Л.В., педагогу-організатору Горковенко О.М.:

7.1.Провести для вихованців ГПД 3-іх класів конкурс малюнків на асфальті з правил дорожнього руху.

7.2. Оформити в фойє I поверху виставку дитячих малюнків на тему: «Їдеш у путь – обережним будь!».

7.3. Впродовж Тижня провести окремо для кожного першого класу пізнавальну програму: «Правила дорожні – корисні для кожного!».

7.4. Впродовж Тижня проводити для дітей, які під час повітряної тривоги знаходяться в укритті, інформаційні хвилинки з ПДР «Їдеш у путь – обережним будь!» .

8. Завідуючій бібліотекою закладу Ленів О.В. до 11 вересня 2023 року оформити в бібліотеці виставку літератури за тематикою Тижня безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану). Провести онлайн-презентацію літератури для учнів 1-4-их класів.

9. Практичному психологу Постиці А.А. надати практичну консультацію класним керівникам з питань надання психологічної допомоги школярам, які можуть перебувати в надзвичайних ситуаціях.

10. Інженеру з охорони праці Бороті Л.М:

10.1. До 17.09.23 за підсумками роботи робочої комісії по проведенню Тижня безпеки на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану) підготувати проєкт наказу та подати директору закладу на затвердження.

10.2. До 20.09.23 підготувати буклет за матеріалами проведення Тижня знань безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану).

11. Завідуючій ЦДЮТ «Сузір'я» Доленюк Л.В. висвітлювати хід Тижня та розміщувати відповідні матеріали на сайті закладу освіти.

12. Заступнику директора з НВР Чернат М.М.:

12.1. Залучати працівників Головного управління ДСНС України в Кіровоградській області для надання консультативної допомоги педагогічним працівникам під час підготовки та проведення заходів, до проведення роз'яснювальної роботи серед здобувачів освіти.

12.2. Надіслати інформацію про проведення Тижня управлінню освіти до 18 вересня 2023 року.

13. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор закладу:

Т.І.Тиханська

Додаток 1
до наказу № 366 від 06.09.2023року

План-графік
проведення в закладі Тижня безпеки життєдіяльності на тему:
«Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в
умовах воєнного стану)

Дата	Захід	Відповідальний
Понеділок 11 вересня 2023р.	Виховний захід: «Мій друг – безпечний рух. Знай правила дорожнього руху – збережи своє життя» – 5а	Лісова Д.С. (5а)
	Виховний захід: «Абетка дорожнього руху» - 5б	Дигас О.С. (5б)
	Виховний захід: «Безпека на дорогах – це наш життя» - 6а	Третьякова Н.М (6а)
	Виховний захід: «Правила дорожнього руху ти знай і про них пам'ятай» - 6г	Лугова С.В. (6г)
	Виховний захід: «Дотримання правил дорожнього руху- запорука збереження життя» - 8в	Гордуз В.В.(8в)
	Бесіда: «Правила користування велосипедом, самокатом» - 9а	Бричка І.С. (9а)
	Виховна година: «Безпека на дорозі в умовах військового часу» - 9б	Вільшанкова В.(9б)
	Інформаційна хвилинка з ПДР «Правила дорожні – корисні для кожного» (проводиться під час Тижня для	Доленюк Л.В.

	дітей, які під час повітряної тривоги знаходяться в укритті)	Горковенко О.М.
Вівторок 12 вересня 2023р.	Гра-подорож: «Дорожній рух!» - 1б Гра-подорож: «Твій друг – дорожній рух» - 3а,3б Виховна година: «Правила дорожнього руху знай - життя зберігай!» - 3в Вікторина: «Все про дорожні правила» – 5в Бесіда: «Безпека на дорозі» - 6б Виховний захід: «Правила дорожнього руху знаєш – то ж здоров'я зберігаєш» - 6в Вікторина: «Безпека дорожнього руху в умовах військового стану» - 8а Бесіда: «Права та обов'язки учасників дорожнього руху» - 9в Бесіда: «Електросамокат! Будь обачним на дорозі!» - 9г Конкурс малюнків на асфальті з правил дорожнього руху для вихованців ГПД 3-їх класів Інформаційна хвилинка з ПДР «Правила дорожні – корисні для кожного» (проводиться під час Тижня для дітей, які під час повітряної тривоги знаходяться в укритті)	Прокопова ЛЮ (1б) Отліванова О.М (3а) Зосім В.М. (3б) Гладишева І.С. (3в) Швидка Н.М. (5в) Антонова С.В. (6б) Антонова Н.О. (6в) Оджубейська О (8а) Бойко І.А. (9в) Журавльова СВ (9г) Доленюк Л.В. Горковенко О.М. Павлуша О.В. Доленюк Л.В. Горковенко О.М.
Середа 13 вересня 2023р.	Бесіда: «Дорога до школи. Правила переходу вулиць і доріг» - 2г Виховний захід: «Твій друг - дорожній рух» - 3г Виховний захід: «Правила дорожнього руху знай – життя зберігай» - 4г,4в Виховний захід: «Безпечний рух - твій вірний друг» - 7г Бесіда: «Безпека на дорогах в умовах воєнного стану» - 8г Презентація для учнів літератури в шкільній бібліотеці за тематикою Тижня безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану). Інформаційна хвилинка з ПДР «Правила дорожні – корисні для кожного» (проводиться під час Тижня для дітей, які під час повітряної тривоги знаходяться в укритті)	Полякова О.О.(2г) Кучмистенко Т.(3г) Скринік Д.В. (4г) Башкірова ЮО(4в) Гордус Т.В. (7г) Соф'янчук В.О.(8г) Ленів О.В. Чорнобай Л.О. Доленюк Л.В. Горковенко О.М.
Четвер 14 вересня 2023р.	Виховна година: «Знай і пам'ятай правила дорожнього руху» - 1а Виховний захід: «Безпечний рух – твій справжній друг» - 1г Виховний захід «безпека на дорозі» - 1в Виховний захід: «Твій друг – безпечний рух» - 2а Година спілкування: «Ми дружимо з дорожніми знаками» - 2б Вікторина: «Безпека на дорозі - безпека життя» - 2в Виховний: «Повторюємо правила дорожнього руху» - 7б	Вишневська ІВ (1а) Долока С.М. (1г) Шевченко Л.В. (1в) Табальчук Л.М.(2а) Купріянова В.В. (2б) Ткачук О.А. (2в) Богомолва Н.Б(7б)

	Бесіда: «Безпека на дорогах в умовах воєнного стану»- 8б Інформаційна хвилинка з ПДР «Правила дорожні – корисні для кожного» (проводиться під час Тижня для дітей, які під час повітряної тривоги знаходяться в укритті)	Ларіонова Т.І. (8б) Доленюк Л.В. Горковенко О.М.
П'ятниця 15 вересня 2023р.	Виховний захід: «Безпека на дорогах в умовах воєнного стану» - 4а Захист малюнків: «Безпека на дорогах в умовах воєнного стану» - 4б Вікторина: «Правила дорожнього руху» – 5г Гра-вікторина: «Знай правила дорожнього руху» - 5д Виховний захід: «Безпека руху – запорука життя і здоров'я» - 7а Виховний захід: «Знай правила дорожнього руху - зберігай здоров'я і життя» - 7в Інформаційна хвилинка з ПДР «Правила дорожні – корисні для кожного» (проводиться під час Тижня для дітей, які під час повітряної тривоги знаходяться в укритті)	Філіпінко Л.В.(4а) Сластьонова В.(4б) Бородавкіна МС(5г) Ковпак Т.В.(5д) Мамренко ЮС(7а) Губік М.Л. (7в) Доленюк Л.В. Горковенко О.М.

Додаток 2
до наказу № 366 від 06.09.2023року

План-сітка
проведення в закладі Тижня безпеки життєдіяльності на тему:
«Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в
умовах воєнного стану)

Дата	Класи			
	1	2	3	4
Понеділок 11 вересня 2023р.				
Вівторок 12 вересня 2023р.	Гра-подорож: «Дорожній рух!» - 1б		Гра-подорож: «Твій друг – дорожній рух» - 3а,3б Виховна година: «Правила дорожнього руху знай - життя зберігай!» - 3в	
Середа 13 вересня 2023р.		Бесіда: «Дорога до школи. Правила переходу вулиць і доріг» - 2г	Виховний захід: «Твій друг - дорожній рух» - 3г	Виховний захід: «Правила дорожнього руху знай – життя зберігай» - 4в,4г

Презентація для учнів літератури в шкільній бібліотеці про правила дорожнього руху				
Четвер 14 вересня 2023р.	Виховна година: «Знай і пам'ятай правила дорожнього руху» - 1а Виховний захід: «Безпечний рух – твій справжній друг» - 1г Виховний захід «безпека на дорозі» - 1в	Виховний захід: «Твій друг – безпечний рух» - 2а Година спілкування: «Ми дружимо з дорожніми знаками» - 2б Вікторина: «Безпека на дорозі - безпека життя» - 2в		
П'ятниця 15 вересня 2023р.				Виховний захід: «Безпека на дорогах в умовах воєнного стану» - 4а Захист малюнків: «Безпека на дорогах в умовах воєнного стану» - 4б

План-сітка
проведення в закладі Тижня безпеки життєдіяльності на тему:
«Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в
умовах воєнного стану)

Дата	Класи				
	5	6	7	8	9
Понеділок 11 вересня 2023р.	Виховний захід: «Абетка дорожнього руху» - 5а,5б	Виховний захід: «Безпека на дорогах – це наш життя» - 6а Виховний захід: «Правила дорожнього руху ти знай і про них пам'ятай» - 6г		Виховний захід: «Дотримання правил дорожнього руху- запорака збереження життя» - 8в	Бесіда: «Правила користування велосипедом, самокатом» - 9а Виховна година: «Безпека на дорозі в умовах

					військового часу» - 9б
Вівторок 12 вересня 2023р.	Вікторина: «Все про дорожні правила» – 5в	Бесіда: «Безпека на дорозі» - 6б Виховний захід: «Правила дорожнього руху знаєш – то ж здоров'я зберігаєш» - 6в		Вікторина: «Безпека дорожнього руху в умовах військового стану» - 8а	Бесіда: «Права та обов'язки учасників дорожнього руху - 9в Бесіда: «Електроса мокат! Будь обачним на дорозі!» - 9г
Середа 13 вересня 2023р.			Виховний захід: «Безпечний рух - твій вірний друг» - 7г	Бесіда: «Безпека на дорогах в умовах воєнного стану» - 8г	
Четвер 14 вересня 2023р.			Виховний захід: «Повторюємо правила дорожнього руху» - 7б	Бесіда: «Безпека на дорогах в умовах воєнного стану» - 8б	
П'ятниця 15 вересня 2023р.	Вікторина: «Правила дорожнього руху» – 5г Гра-віктори на: «Знай правила дорожнього руху» - 5д		Виховний захід: «Безпека руху – запорука життя і здоров'я» - 7а Виховний захід: «Знай правила дорожнього руху - зберігай здоров'я і життя» - 7в		

Комунальний заклад
«Гімназія «Інтелект» Кропивницької міської ради»
вул. Космонавта Попова, 11-а, , м. Кропивницький, 25031 телефон: (0522) 55-83-55
E-mail scool_31_@ukr.net Код ЄДРПУ 31080002

НАКАЗ

15 вересня 2023р.

№ 384/о

Про підсумки проведення Тижня безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану)

Відповідно до наказу по закладу освіти від 06 вересня 2023 року № 366/о «Про проведення Тижня знань безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану)» з 11 по 15 вересня 2023 року проведено Тиждень знань безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану)». Класними керівниками 1-9-их класів, відповідно до вікових особливостей вихованців, було підготовлено і проведено в класних колективах виховні заходи. Класні керівники організували перегляд відео-матеріалів про правила дорожнього руху, безпеки дорожнього руху в умовах воєнного стану. Спілкування між класними керівниками та учнями на різних етапах заходів проводилося у формі бесід, вікторин, конкурсів, рольових і сюжетних ігор в залежності від віку учнів. Зокрема, для учнів 1-их класів проведено: виховні години «Знай і пам'ятай правила дорожнього руху» - 1а (класний керівник Вишневська І.В.), гра-подорож «Дорожній рух!» - 1б (класний керівник Прокопова Л.Ю.), виховні заходи «Безпека на дорозі» - 1в (класний керівник Шевченко Л.В.) та «Безпечний рух – твій справжній друг» - 1г (класний керівник Долока С.М.). З учнями 2-их класів проведено виховні заходи «Твій друг – безпечний рух» - 2а (класний керівник Табальчук Л.М.), година спілкування «Ми дружимо з дорожніми знаками» - 2б (класний керівник Купріянова В.В.), вікторина «Безпека на дорозі - безпека життя» - 2в (класний керівник Ткачук О.А.), бесіда «Дорога до школи. Правила

переходу вулиць і доріг» - 2г (класний керівник Полякова О.О.). Гра-подорож «Твій друг – дорожній рух» проведена в 3а, 3б класах (класні керівники Отліванова О.М., Зосім В.М.), виховна година «Правила дорожнього руху знай - життя зберігай!» - 3в (класний керівник Гладишева І.С.), виховний захід «Твій друг - дорожній рух» - 3г (класний керівник Кучмистенко Т.М.). Змістовний виховний захід «Безпека на дорогах в умовах воєнного стану» підготувала класний керівник 4а класу Філіпінко Л.В. Захист малюнків «Безпека на дорогах в умовах воєнного стану» (класний керівник Сластьонова В.М.) пройшов в 4б класі. Учні не тільки намалювали різноманітні ситуації, які можуть виникати на дорозі, але і пояснювали, які небезпеки виникають на дорогах в умовах воєнного стану. Класні керівники 4в, 4г класів Башкірова Ю.О., Скринік Д.В. з використанням інформаційних відеоматеріалів провели виховний захід «Правила дорожнього руху знай – життя зберігай».

В рамках Тижня в 5-9-их класах були проведені виховні заходи: «Мій друг – безпечний рух. Знай правила дорожнього руху – збережи своє життя» – 5а (класний керівник Лісова Д.С.); «Абетка дорожнього руху» - 5б клас (класний керівник Дигас О.С.); «Безпека на дорогах – це наше життя» - 6а (класний керівник Третьякова Н.М.); «Правила дорожнього руху ти знай і про них пам'ятай» - 6г (класний керівник Лугова С.В.); «Правила дорожнього руху знаєш – то ж здоров'я зберігаєш» - 6в (класний керівник Антонова Н.О.); «Безпека руху – запорука життя і здоров'я» - 7а (класний керівник Мамренко Ю.С.); «Повторюємо правила дорожнього руху» - 7б (класний керівник Богомолова Н.Б.); «Знай правила дорожнього руху - зберігай здоров'я і життя» - 7в (класний керівник Губік М.Л.); «Безпечний рух - твій вірний друг» - 7г (класний керівник Гордус Т.В.); «Дотримання правил дорожнього руху- запорука збереження життя» - 8в (класний керівник Гордуз В.В.).

Вікторини з правил дорожнього руху проведені в таких класах: 5в «Все про дорожні правила» (класний керівник Швидка Н.М.); 5г «Правила дорожнього руху» (класний керівник Бородавкіна М.С.); 8а «Безпека дорожнього руху в умовах військового стану» (класний керівник Оджубейська О.В.); 5д гра-вікторина «Знай правила дорожнього руху» (класний керівник Ковпак Т.В.).

Класні керівники підготували змістовні тематичні бесіди: «Безпека на дорозі» - 6б (класний керівник Антонова С.В.); «Безпека на дорогах в умовах воєнного стану» - 8б, 8г (класні керівники Ларіонова Т.І., Соф'янчук В.О.), «Правила користування велосипедом, самокатом» - 9а (класний керівник Бричка І.С.); «Права та обов'язки учасників дорожнього руху» - 9в (класний керівник Бойко І.А.); «Електросамокат! Будь обачним на дорозі!» - 9г (класний керівник Журавльова С.В.). В 9б класі класним керівником Вільшанковою В.Ю. проведена виховна година «Безпека на дорозі в умовах військового часу».

Класні керівники 5-9-их класів залучали учнів до підготовки відповідно до тематики Тижня малюнків, кросвордів, ребусів. Кращі малюнки були представлені на шкільному стенді, що розміщений в фое першого поверху. Творчі роботи учнів класу виставлені на сайт в батьківську групу.

Педагог-організатор Горковенко О.М. спільно з членами учнівського самоврядування та вихователем Павлушою Ю.В. провели для вихованців ГПД 3-іх класів конкурс малюнків на асфальті з правил дорожнього руху. Горковенко О.М. впродовж Тижня провела, окремо для кожного першого класу, пізнавальну програму: «Правила дорожні – корисні для кожного!». В підготовці і проведенні даного заходу прийняли участь члени УРС: Загнибіда Аріна 8в, Бокулярова Поліна 8в, Дяченко Дар'я 8а, Медведєва Мар'яна 8а та учень 6б класу Ільченко Руслан. Для дітей, які під час повітряної тривоги знаходилися в укритті, проводили інформаційні хвилинки з ПДР «Їдеш у путь – обережним будь!».

Завідуюча бібліотекою закладу Ленів О.В., бібліотекар Чорнобай Л.О. підготували книжкову виставку «Безпечна дорога до школи». Розділи виставки: «Правила переходу», «Наш товариш світлофор», «Увага на дорозі». Для учнів 5б класу бібліотекарі провели інформаційну годину «Моя дорога до школи». Учнів ознайомили з пам'ятками для учнів «Безпека дорожнього руху – це життя», які були представлені на виставці. Під час заходу було донесено до дітей те, що безпечний рух – це найкращий шлях до школи; розвивалися навички свідомого користування Правилами дорожнього руху та виховання у дітей бажання бути уважними на вулицях і дорогах.

Практичний психолог Постика А.А. надавав практичну консультацію класним керівникам з питань надання психологічної допомоги школярам, які можуть перебувати в надзвичайних ситуаціях.

Хід Тижня висвітлювався, відповідні матеріали розміщувалися на сайті закладу освіти та в батьківських групах.

Виходячи з вищезазначеного,

НАКАЗУЮ:

1. Класним керівникам:

1.1. Тримати на постійному контролі дотримання учнями правил безпечної поведінки в умовах воєнного стану.

Упродовж навчального року

1.2. Проводити цілеспрямовану роботу щодо формування у дітей навичок безпеки дорожнього руху в умовах воєнного стану, дбайливого відношення до власної безпеки та безпеки оточуючих, виховання свідомого ставлення до неухильного виконання правил дорожнього руху.

Постійно

1.3. Активізувати профілактичну, роз'яснювальну роботу щодо запобігання травмуванню учасників освітнього процесу на дорогах, забезпечити широке залучення батьків та громадськості до пропаганди безпечної поведінки на вулично-дорожній мережі.

1.4. Проводити тематичні виховні заходи з питань безпеки дорожнього руху у формі бесід, зустрічей, вікторин, конкурсів, творчих робіт, заочних подорожей, уявних мандрівок, інсценізацій, рольових і сюжетних ігор тощо.

Постійно

2. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Чернат М.М.:

2.1. Залучати працівників Головного управління ДСНС України в Кіровоградській області для надання консультативної допомоги педагогічним працівникам під час підготовки та проведення заходів, до проведення роз'яснювальної роботи серед здобувачів освіти.

Упродовж навчального року

2.2. Тримати на контролі своєчасність записів класних керівників у електронних журналах на сторінці обліку бесід, інструктажів, заходів з безпеки життєдіяльності.

Упродовж навчального року

2.3. Надіслати інформацію про проведення Тижня управління освіти Кропивницької міської ради до 18 вересня 2023 року.

3. Контроль за виконанням даного наказу покласти на заступника директора з НВР Чернат М.М.

Директор закладу:

Т.І.Тиханська

Гра подорож: «Дорожній рух»

(1б клас, класний керівник Прокопова Л.Ю.)

Мета: повторити з учнями правила дорожнього руху; закріпити вміння правильно переходити дорогу, знання сигналів світлофора, сигналів регулювальника, дорожніх знаків; виховувати культуру поведінки на вулиці, дорозі, бажання дотримуватися правил дорожнього руху.

Обладнання: загадки; малюнок «Як перейти нерегульоване перехрестя»; тест; відеоматеріали.

Хід заходу

I. Станція «Літературна»

1. Читання вірша

АЗБУКА МІСТА

Місто, в якому з тобою живем,

Можна по праву зрівнять з букварем.

Азбука вулиць, розкривши для нас

Місто, уроки дає повсякчас.
Ось вона, азбука — треба всю знать, —
Вздовж тротуару, глянь, знаки стоять.
Азбуку міста завчи до ладу,
Щоб не потрапити раптом в біду.

Я. Пішумова

2. Робота над загадками

Учитель:

Я пропоную вам відгадати загадки про дорожній рух.

Різні скельця є у мене:
Червоне, жовте і зелене.
Можу ними я сказати:
«Йти», «Стояти», «Зачекати». (*Світлофор*)

Тротуаром йдуть малята,
Жваві хлопчики й дівчата.
Не кричать і не пустують —
Дуже ввічливо крокують.
Симпатичні всі на вроду
Наші дітки — ... (*пішоходи*).

Ми побачили з тобою,
Як одною лиш рукою,
Тільки жезла він підняв, —
Вантажівку вмить спиняв.
Що ж це за силач такий?
Це, малята,... (*постовий*).

Я правдиво вам скажу,
Всім це місце я вкажу.
Друзі, слово честі, —
Де схрестилися дороги,
Рух порядок має строгий —
Там і... (*перехрестя*).

Що за коник полосатий
На дорозі коло хати?
«Зебра», кажуть, уляглась —
Звідкіля вона взялась?
«Зебра» в нас на переході —
Та чи є така в природі? (*Пішохідна розмітка «Зебра»*)

На дорозі звір лежить:

Весь у смужку, ніби спить.
У степу він народився,
А у місті нам згодився.
Цього звіра звати «зебра»,
В нього є смугасті ребра.
Знає кожний пішохід —
Це безпечний... (*перехід*).

Стоять вони всі при дорозі,
Допомогти людині в змозі,
Усюди — близько і далеко,
Надійні сторожі безпеки.
Одні із них нам сповіщають,
А інші — щось забороняють,
Попереджають нас завжди,
Аби не трапилось біди.
Вартують на узбіччях тихо,
Оберігають нас від лиха.
Ти тільки будь уважним дуже,
Їх слухайся, шановний друже.
Це знає кожен, знає всякий —
Слід поважати дорожні... (*знаки*).

II. Станція «Перехрестя Дружби»

Робота в групах за малюнком «Як перейти нерегульоване перехрестя»

Учитель:

До перехрестя рівнозначних доріг одночасно під'їхали вантажний автомобіль, автобус і підійшов пішохід — хлопчик.

Який транспортний засіб має право в'їзду на перехрестя?

Як хлопчикові слід перейти перехрестя, щоб потрапити в пункт А? (Переважне право проїзду має вантажівка, оскільки у неї немає перешкоди праворуч. Вантажівка їде, мабуть, прямо, тому що покажчик повороту в неї не вимкнений. Пішохід (хлопчик) зупиняється на тротуарі і переконується в тому, що вантажівка їде прямо. Отже, ліворуч небезпека йому не погрожує. Хлопчик ступає на проїжджу частину і під захистом вантажівки доходить до середини вулиці. Там він дивиться праворуч і тільки після цього переходить вулицю).

III. Станція «Автомультик»

- На чому їхав Ємеля до царя у палац? (*На печі*)
- Чим змащував свій моторчик Карлсон? (*Варенням*)

- Улюблений двоколісний вид транспорту kota Леопольда? (*Велосипед*)
- На що перетворила добра фея гарбуз для Попелюшки? (*На карету*)
- Який подарунок зробили батьки дядьки Федора листоноші Печкину? (*Велосипед*)
- На чому літав Хоттабич? (*На килимі-літаку*)
- Особистий транспорт Баби-Яги. (*Ступа*)
- На чому катався Кай? (*На санчатах*)
- На чому літав Барон Мюнхгаузен? (*На ядрі*)
- У чому пливли по морю цариця зі своїм немовлям у казці про царя Салтана? (*У бочці*)
- За допомогою якого транспорту пересувалися Бременські музиканти? (*За допомогою воза*)
- У чому їхала Василина Премудра до царя в палац? (*У кареті*)
- Їхали ведмеді на велосипеді,
А за ними кіт задом наперед,
А за ним комарики...
На чому літали комарики? (*На повітряній кульці*)
- Хто і на чому подорожував у мультфільмі «Чунга-Чанга»? (*Лев — на кораблику*)

IV. Станція «Прспект Знань»

Тестування

Познач правильну відповідь.

1. Пішохід — це:
  - 1) людина, що виконує роботу на дорозі;
  - 2) особа, що йде по тротуару;
  - 3) особа, що знаходиться поза транспортним засобом на дорозі і що не виконує на ній роботу.
2. Які з перелічених ситуацій можуть стати причинами дорожньо-транспортних пригод?
  - 1) Перехід дороги в невизначеному місці;
  - 2) ігри на проїжджій частині;
  - 3) ходіння по проїжджій частині дороги.
3. Що означає поєднання червоного і жовтого сигналів світлофора?
  - 1) Можна починати перехід;
  - 2) незабаром увімкнеться зелений сигнал.
4. Що означає мигання зеленого сигналу світлофора?
  - 1) Світлофор несправний;
  - 2) час зеленого сигналу збігає;
  - 3) рух заборонений.

5. Як повинна рухатися піша колона по проїжджій частині?
  - 1) По лівому краю дороги назустріч транспорту, що рухається;
  - 2) по правому краю дороги у напрямку руху транспорту.
6. Чим повинен керуватися пішохід, якщо жест регулювальника суперечить вимозі світлофора?
  - 1) Жестом регулювальника;
  - 2) сигналом світлофора;
  - 3) діяти на власний розсуд.
7. Де дозволяється кататися на санчатах і лижах?
  - 1) По дорозі, призначеній для пішоходів;
  - 2) по правій стороні проїжджої частини;
  - 3) у парках, скверах, стадіонах, тобто там, де немає небезпеки виїзду на проїжджу частину.
8. Яких вимог Правил дорожнього руху повинен дотримуватися пішохід, переходячи дорогу?
  - 1) Переходити під прямим кутом;
  - 2) не зупинятися на дорозі без потреби;
  - 3) не їсти морозива.
9. Що таке тротуар?
  - 1) Дорога для велосипедистів;
  - 2) дорога для пішоходів;
  - 3) дорога для транспорту.
10. Чи небезпечно ходити по краю тротуару?
  - 1) Не небезпечно, оскільки тротуар призначений для пішоходів;
  - 2) не небезпечно, оскільки транспорт не повинен їхати близько до тротуару;
  - 3) небезпечно, оскільки можна бути зачепленим транспортом, що близько йде.
11. Як ви визначаєте, чи встигнете перейти дорогу перед транспортом, що рухається?
  - 1) Рулеткою;
  - 2) правилом «трьох стовпів»;
  - 3) запитаєте водія.
12. З якого віку можна їздити на велосипеді по проїжджій частині?
  - 1) З 14 років;
  - 2) з самого народження;
  - 3) коли отримаєш права.

V. Станція «Зупинка ерудитів»

- Саморушний чотириколісний транспортний засіб. (Автомобіль)

- Безквитковий пасажир. (*Заєць*)
- Загальна назва автобуса, трамвая, тролейбуса. (*Громадський транспорт*)
- По рейках біжить — на поворотах деренчить. (*Трамвай*)
- Людина, що їде в транспорті, але не за кермом. (*Пасажир*)
- Смуга землі, призначена для пересування транспорту і пішоходів. (*Дорога*)
- При поїзді в громадському транспорті тримайтеся за... (*Поручень*)
- Старовинний екіпаж, запряжений кіньми. (*Карета*)
- Хто продає квитки в громадському транспорті? (*Кондуктор*)
- Багатомісний автомобіль для перевезення пасажирів. (*Автобус*)
- Підземний вид громадського транспорту. (*Метро*)
- Улюблений транспортний засіб відчайдушних дітлахів, для їзди на якому потрібно відштовхуватися ногою. (*Самокат*)
- Сходинка-чарівниця в метро. (*Ескалатор*)
- Сходи на морському судні. (*Тран*)
- Автомобіль, якому не страшні найгірші дороги. (*Всюдихід*)
- Місце роботи водія в автомобілі, автобусі, тролейбусі, трамваї. (*Кабіна*)
- Будинок для автомобіля. (*Гараж*)
- Водій велосипеда. (*Велосипедист*)
- Гараж для літаків. (*Ангар*)
- Спортивна споруда, де проводяться кільцеві перегони на велосипеді. (*Велотрек*)
- Людина, що йде по тротуару. (*Пішохід*)
- Алея посередині вулиці. (*Бульвар*)
- Перетин залізничних колій з проїжджою автомобільною дорогою. (*Переїзд*)
- Перекладина, що опускається і піднімається, для відкриття і закриття переїзду. (*Шлагбаум*)
- Дорога для трамвая. (*Рейки*)
- Частина дороги, по якій йдуть пішоходи. (*Тротуар*)
- Опора рейок. (*Шпали*)
- Вигин дороги. (*Поворот*)
- Частина заміської дороги для пересування пішоходів, якщо немає тротуару. (*Узбіччя*)
- Людина, що управляє автомобілем. (*Водій*)
- Водій літака. (*Льотчик, пілот*)
- Асфальтована заміська дорога для руху транспорту. (*Шосе*)
- Пристрій для зупинки автомобіля. (*Гальмо*)
- Водовідвідна канава уздовж дороги. (*Кювет*)
- Що показує стрілка спідометра? (*Швидкість*)
- «Ноги» автомобіля. (*Колеса*)

- Місце на дорозі, призначене для пішоходів. (*Перехід*)
- «Очі» автомобіля. (*Фари*)
- Частина вантажівки, призначена для перевезення вантажів. (*Кузов*)
- Смугаста розмітка переходу. (*Зебра*)
- Місце перетину вулиць. (*Перехрестя*)
- Вид вантажівки, кузов якої звалює вантаж сам. (*Самоскид*)
- Міліціонер, регулюючий рух на перехресті. (*Регулювальник*)
- Відкидна кришка, що закриває двигун. (*Капот*)
- Гучний звуковий сигнал спеціальної машини. (*Сирена*)
- Пристосування для буксирування автомобіля. (*Трос*)
- Місце для посадки і висадки пасажирів громадського транспорту. (*Зупинка*)
- Підземна споруда для руху транспорту. (*Тунель*)
- Міцна широка лямка, що забезпечує безпеку водія і пасажирів. (*Пасок безпеки*)
- Пішохід або водій, що не виконує Правила дорожнього руху. (*Порушник*)
- Захисний головний убір мотоцикліста. (*Шлем*)
- Пристрій, за допомогою якого водій спостерігає за рухом транспорту збоку і ззаду, щоб не було аварії. (*Дзеркало*)
- Покарання за порушення ПДП. (*Штраф*)

Виховна година: «Знай і пам'ятай правила дорожнього руху»
(1в клас, класний керівник Шевченко Л.В.)

Мета: поглибити знання учнів про правила дорожнього руху; повторити основні правила пішоходів; ознайомити учнів з правилами переходу дороги за несприятливих умов; сприяти розвитку мислення, мовлення, пам'яті, навичок поведінки на дорозі; виховувати повагу до оточуючих, увагу, спостережливість, відповідальність за збереження власного життя.

Обладнання: малюнки, карти «Дорожні знаки», плакат «Правила переходу вулиці».

З появою автомобілів, виникло питання, як забезпечити безпеку їх руху та безпеку пішоходів.

Для цього були створені правила дорожнього руху, які обов'язкові для виконання всіма учасниками дорожнього руху. Вони встановлюють єдиний порядок руху на всій території України. Виконання цих правил – запорука у збереженні свого життя на дорозі. Хто ж бере участь у дорожньому русі? Учасники дорожнього руху – це пішохід, водій, пасажир.

Пішохід – особа, яка бере участь у дорожньому русі поза транспортними засобами і не виконує на дорозі будь-яку роботу.

Всяка вулиця складається з проїзної частини, узбіччя та тротуару.

Проїзна частина – це елемент дороги, призначений для руху транспортних засобів.

Край проїзної частини – умовна чи позначена дорожньою розміткою лінія на проїзній частині в місці її прилягання до проїзної частини або відокремлений від неї газоном.

Пішохідна доріжка – це доріжка з покриттям, як призначена для руху пішоходів.

Водій – особа, яка бере участь в дорожньому русі при круванні механічними транспортними засобами.

Водій транспортного засобу, що наближається до нерегульованого пішохідного переходу, на якому перебувають пішоходи, повинен зменшити швидкість, а в разі потреби зупинитися, щоби пропустити пішоходів, для яких може бути створена перешкода чи небезпека.

Чи знаєте ви, що будь-яке місто чи селище, як наше, розмовляє з транспортом і пішоходами? І водії транспорту, і пішоходи бачать мову вулиці. Ця мова виражена за допомогою Дорожніх знаків.

Дорожні знаки

Руху правила єдині,

Їх повинні поважати,

Знати їх усі повинні –

І дорослі, і малята.

Добрий друг наш – знак дорожній

Ставиться не так собі,

Як подружиться з ним кожен,

Допоможе він тобі.

Щоб не трапилося всяке,

Шанувати треба знаки.

На дорозі небезпечно,

Тож обачним будь доречно.

Руху правила єдині,

Знати їх усі повинні.

Шануватимуть їх люди –

Скрізь тоді порядок буде!

Ми не можемо уявити свого життя без транспорту, без доріг, пішохідних переходів.

Здавалося б, транспорт – наш вірний друг! Але забуваючи про власну безпеку, нехтуючи правилами дорожнього руху, люди можуть стати жертвою своєї необдуманого поведінки. Адже транспорт може бути небезпечним, якщо не знаєш правил дорожнього руху.

Тож, давайте максимально будемо уважними і , хто знає – повторить ПДР, а хто не знає – вивчить разом з нами.

Пішоходи повинні ходити тротуарами або пішохідними доріжками. При цьому необхідно бути особливо обережним та не створювати перешкод іншим учасникам руху. На дорогах, які мають розділову смугу, а також на дорогах поза населеними пунктами, можна рухатися по зовнішньому краю проїжджої частини назустріч руху транспортних засобів.

Пішоходи повинні переходити проїжджу частину вулиці по пішохідних переходах. Переходи бувають наземні, підземні, надземні.

Наземні – це ділянка проїжджої частини.

Надземні – це перехід над проїжджою частиною.

Підземні – перехід під проїжджою частиною.

Знають діти всі, напевно,

Перехід бува підземний.

Під землею люди йдуть –

І безпечна їхня путь.

Нагорі біжать машини,

Проїжджають без упину,

А внизу йде пішохід –

Дуже зручний прехід.

Він стрвчає всіх привітно,

Навіть вдень горить тут світло.

Якщо в зоні нема переходу, дозволяється переходити дорогу під прямим кутом в місця, де дорогу добре видно в обидва боки.

Пішоходи, які не встигли закінчити прехід, повинні перебувати на острівці безпеки або лінії, що розділяє транспортні потоки проилежних напрямків, і можуть продовжити прехід лише тоді, коли переконуються в безпеці подальшого руху.

Якщо є сітофор, треба керуватися його сигналами. Переходячи вулицю, треба подивитися ліворуч, а потім, дійшовши до середини, - праворуч.

Але ж у нас немає світлофорів. Ми їх бачимо лише на малюнках. Як же без допомоги світлофора перейти вулицю?

А тут нам стане в пригоді всім відома зебра, або, як її ще звать, - наземний перехід.

Підсумок заняття

Загадки

- ◆ Хто від нещастя застерігає,
І нам завжди допомагає
Так, щоб не трапилось біди,
Усім дорогу перейти?
Для тебе свить і для мене
Червоне око т зелене,
Вартує завжди він, моргає,
Ніколи він не спочиває.
Уранці, вдень, в вечірню пору
Всі люди вдячні...*(світлофору)*
- ◆ На дорозі звір лежить:
Весь у смужку, ніби спить.
У степу він народився
А умісті нам згодився.
Цього звіра звати «зебра»,
В нього є смугасті ребра.
Знає кожний пішохід –
Це безпечний...*(перехід)*
- ◆ Тротуаром йдуть малята,
Жвавi хлопчики й дівчата.
Не кричать і не пустують –
Дуже ввічливо крокують.
Симпатичні всі на вроду.
Наші дітки - ... *(пішоходи)*
- ◆ Я правдиво вам скажу,
Всім я місце це вкажу.
Друзі, слово честі, -
Де схрестилися дороги,
Рух порядок має строгий –
Там і ...*(перехрестя)*

Виховний захід: «Безпечний рух – твій справжній друг»
(1г клас, класний керівник Долока С.М.)

Мета: узагальнення, систематизація та повторення знань з теми «Правила дорожнього руху», засвоєння загальної пам'ятки з безпеки дорожнього руху; розвиток логічного мислення, пам'яті, творчих умінь та навичок ознайомлення зі статистикою по ДТП в Україні, стимулювання пізнавальної діяльності учнів; виховання бережливого ставлення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих.

Хід заходу

I. Організаційний момент

Учитель:

Найважливіше для людини – її життя, а найцінніше в цьому житті - здоров'я. Адже кожна людина унікальна, неповторна. І життя в неї одне, тому берегти його і здоров'я необхідно кожному.

Сучасний світ дуже складний і в ньому багато небезпечних ситуацій. Адже статистика дорожньо-транспортних пригод невтішна: в світі щогодини гине 9 дітей. В Україні нараховується понад 10 млн. автомобілів, майже 2-3 дітей, які потрапили під колеса автомобілів, знехтували правилами дорожнього руху. Тому на сьогоднішньому занятті ми перевіримо ваші навички по убезпеченню життя і здоров'я під час перебування на дорозі.

Порушуючи правила дорожнього руху, ми наражаємо себе на смертельну небезпеку. Тож, щоб не сталося лиха ми повинні знати їх елементарні правила, вміти правильно переходити через дорогу та переводити своїх менших братів та сестер, розрізняти типи дорожніх знаків, щоб завчасно скористатися інформацією для своїх подальших дій.

Усі мають пам'ятати,
Що на дорозі не варто жартувати.
У грі повторимо ми правила дорожні
І будемо завжди всі обережні.

II. Основна частина

1. Відгадування загадок

Дім по вулиці повзе,
на роботу всіх везе.
Не на курячих ногах,
у гумових чобітках. *(Автобус)*

Наче пташка, він летить,
Але всім на лихо,
Він реве, тріщить, кричить,
Бо не може тихо.
Є два колеса у нього,

Сила й швидкість також є,
Швидко мчить він по дорогах.
Має ім'ячко своє. *(Мотоцикл)*

Чи може бути в дощика
Чотири колеса?
Скажіть, як називаються
Такі от чудеса? *(Поливальна машина)*

З рогами, а не коза,
Є сідло, а не кінь.
З педалями, а не рояль,
З дзвоником, а не двері. *(Велосипед)*

Чудо-двірник перед нами
величезними руками
за одну хвилину згріб
на дорозі білий сніг. *(Снігозбиральна машина)*

Хутко мчить, бо поспішає,
Пасажирів підбирає.
І хвилинка у хвилинку
Їх доставить на зупинку. *(Автобус)*

Під землею, подивіться,
незвичайна залізниця.
Сновигають поїзди:
Цей -туди, а той- сюди.
Ми до станції " Дніпро"
їдем з татком на ... *(метро)*

Біжить корова, гладка, здорова.
А за нею телята - всі близнята. *(Поїзд)*

Я не їм вівса, ні сіна,
Дайте випити бензину.
Усіх коней обжену,
Кого хоч наздожену! *(Автомобіль)*

Маленькі будинки
по рейках біжать,
Хлопчики й дівчатка
в будиночках сидять. *(Трамвай)*

к одним словом назвати всі ці предмети? *(Транспорт).*

Учитель:

А хто, на вашу думку, є учасниками дорожнього руху?

Так. Це- водії, пасажери, пішоходи.

Кожного дня ми з вами перебуваємо в ролі учасників дорожнього руху. Переходимо дорогу – ми пішоходи, рухаємося транспортом – пасажери, а якщо маємо власний транспорт, то час від часу стаємо водіями. Тож ми повинні знати правила дорожнього руху, та засоби його регулювання.

Діти, ми з вами мешкаємо у чудовому місті з широкими і вузькими вулицями. Ними рухається багато легковиків та вантажних автомобілів, автобусів, маршрутних таксі.

Їм ніхто не заважає, тому що існують чіткі, суворі правила для водіїв і пішоходів. І ми повинні їх знати. Перейти з однієї вулиці на іншу не просто. Тому потрібно вивчати правила дорожнього руху і суворо їх дотримуватись.

Перегляд відеоролика «Правила дорожнього руху»

Учитель:

А що допомагає нам на дорозі?

Що це стоїть на вулиці,

Високе та триоке?

Червоно, жовто, зелено

Моргає у всі боки? ... *(Світлофор)*

Це світлофор, наш добрий друг,

Він про безпеку дбає.

Погляне пильно навкруги:

Пускає чи спиняє?

Чи знаєте ви, що означає слово «Світлофор»?

Воно походить від двох слів, нашого – «світло» і грецького «форос» – несе.

Отже, у перекладі на нашу мову слово «Світлофор» означає –той, що несе світло.

Хто мені підкаже, які кольори має світлофор? *(відповіді учнів)*

Вірно. Це – червоний, жовтий та зелений.

А що вони означають? *(Робота з макетом світлофора)*

Червоний – це тривога. Перехід заборонений.

Жовтий – це увага. Потрібно приготуватися до руху.

Зелений – це спокій. Дозволено рухатися.

Учитель:

Велику роль на дорозі відіграє помічник – Регулювальник.

(Перегляд відео файлу роботи регулювальника)

Регулювальник – це людина, яка стоїть на перехресті для того щоб допомогти водіям безпечно роз'їхатися.

Якщо на перехресті працюють і світлофор і регулювальник – сигнали регулювальника головні. Для того щоб жести регулювальника у вечірній час було добре видно, всередині жезла поміщають лампочку. Регулювальник натискає на кнопку, загоряється лампочка, і всі бачать, який сигнал він подає. Їх виконують усі учасники руху: і пішоходи, і водії.

Гра «Крокодил»

Учитель:

Всім знайома гра. Учні дають список понять та термінів по темі. Завдання – без жодного слова, за допомогою рухів, міміки і жестів показати іншим дані слова.

(Водій, Зебра, Велосипедист, Світлофор, Регулювальник, Пере-хрестя, Пішоход, Свисток, Дорожній знак, Пасажир)

Перегляд мультика «Зай і Чик»

Учитель:

Жити у місті і не знати правил дорожнього руху неможливо. Для того

щоб зберегти життя та уникнути неприємних ситуацій на дорозі, треба знати правила дорожнього руху.

Виховна година: «Твій друг – безпечний рух» (2а клас, класний керівник Табальчук Л.М.)

Мета: перевірити в учнів знання правил дорожнього руху, познайомити з новими правилами під час воєнного стану; учити поважати правила дорожнього руху; розвивати пам'ять, логічне мислення, уміння міркувати і висловлювати власну думку; виховувати почуття відповідальності за власне й чуже життя і здоров'я.

Хід виховної години

Учитель:

Сьогодні ми з вами поговоримо про дорожній рух і його правила. Ми не можемо уявити свого життя без транспорту, без доріг, світлофорів, пішохідних переходів. Відстані між районами, установами, магазинами такі значні, що подолати їх можна тільки за допомогою транспорту.

Отже, транспорт - наш вірний друг! Але, забуваючи про власну безпеку, нехтуючи правилами дорожнього руху, люди можуть стати жертвою своєї необдуманної поведінки. Адже транспорт може бути не тільки корисним, а й небезпечним, якщо не знаєш правил дорожнього руху.

Дорога і транспорт приховують в собі безліч небезпек. Ми всі – пішоходи у випадку, коли ходимо пішки. Для всіх пішоходів існують певні правила дорожнього руху. Знати і дотримуватись правил дорожнього руху повинні ви всі. Зараз у нас війна і воєнний стан. Що можна робити, а чого неможна робити пішоходам і водіям у цей період, хто знає?

(Відповіді дітей)

Заборона, яка діє під час військового стану:

- ✓ Не фотографуйте місцевість та не публікуйте, бо фото може бути з координатами інфраструктури, розташування ЗСУ тощо.
- ✓ Не розповсюджуйте інформацію, яка несе загрозу для України!
- ✓ Ідучи на прогулянку, не перебувайте далеко від дому!!!
- ✓ Не ігноруйте сигналів, які повідомляють про «повітряну тривогу».
- ✓ Після отримання такого сигналу, негайно прямуйте в укриття!
- ✓ Знаходячись на вулиці, не підходьте та не торкайтеся до невідомих речей! Навіть звичайні побутові предмети можуть бути заміновані, тому не беріть у руки: іграшки, коробки, телефони тощо.
- ✓ Побачивши будь - які підозрілі предмети, негайно повідомте дорослих!
- ✓ Уникайте колон техніки, не стійте біля військового транспорту! Не спостерігайте за ходом військових дій, ховайтесь одразу, як чуєте постріли чи вибухи!

Конкурс загадок

Йде від села до села, від міста до міста,
Та ніколи не зрушить з місця. *(Дорога)*

Велика я, кінця не маю,
Лежу, нікого не чіпаю.
Шкода мені, що добрі люди
Ногами топчуть мої груди. *(Дорога)*

Посередині—дорога,
По боках — будинки. *(Вулиця)*

Серед трав, кущів, калюж
В'ється стрічка, наче вуж,
Не плазує, не іде,
А усіх кудись веде. *(Стежка)*

В нього на чотири боки

Є по три кругленьких ока.
Світить жовтим — стоїмо,
А зеленим — ми йдемо,
Як червоним — зачекай,

Транспорту не заважай. *(Світлофор)*
Від садочка до місточка,
Від криниці до криниці,
Від порога до порога

Всюди нас веде... *(Дорога)*

По світу стелиться,
Кінця не має,
В кожне місто і село завертає. *(Дорога)*

Наче сітка-павутина
Від хатини до хатини,
Від порога до порога
Пролягла в селі... *(Дорога)*

Ця тварина не проста:
Без копит і без хвоста,
Не гуляє, не біжить,
Серед вулиці лежить. *(Зебра)*

Що за дивний перехід
На тварину схожий?
Береже людей від бід,
Йде ним перехожий. *(Зебра)*

Цей трикутний килимок —
На дорозі острівок,
Пішохода захищає.
Назвуй хто його вгадає? *(Острівець безпеки)*

На сьогодні знає кожний:
Вулицею йти не можна.
Щоб дорогу перейти,
Треба знак який знайти? *(Пішохідний перехід)*

Поради від поліцейських: «Як можна вберегтися пішоходу?»

- ❖ Не стій біля і не ходи впритул до проїзної частини йди подалі від проїзної частини і обличчям до потоку машин. Особливо це правило актуальне у осінньо-зимовий період, коли дорога слизька і будь-яка машина може раптово втратити керування та заїхати у пішохідну зону

- ❖ Гаджетам на дорозі не місце. Твій співрозмовник чи соцмережі зачекають, коли ти переходиш дорогу. Та й без музики в навушниках за пару секунд ти не знудишся. У разі небезпеки (наприклад, коли водій не може загальмувати) ти просто не почувеш попереджувального сигналу чи окрику людей, що в результаті може призвести до біди
- ❖ Дотримуйся ПДР і здорового глузду. Ніколи не вибігай на дорогу. І навіть на зелене світло не поспішай переходити, зачекай аби усі машини зупинилися. Переходь дорогу лише в дозволених місцях!
- ❖ Стань помітним на дорозі. Носи одяг зі світлоповертаючими фрагментами. Поява пішохода з темряви зазвичай стає несподіваною для водія. Водій може просто не встигнути зреагувати. Тому життєво важливо користуватись у темну пору доби світлоповертаючими елементами, особливо дітям та підліткам, які навчаються у другу зміну або ходять на гуртки. Це дозволить водію побачити пішохода раніше і встигнути загальмувати
- ❖ Завжди зважай на погодні умови У залежності від погоди рівень ризику на дорогах може змінюватися. Видимість, як у водія, так і у пішохода дуже погіршується в дощ чи снігопад, і особливо вночі. А взимку, в умовах ожеледиці, гальмівний шлях у автомобілів збільшується в 2-4 рази. Крім того, машину може занести, і вірогідність аварій значно зростає

Гра «Не плутай сторони»

Учитель:

Діти, пограємо в гру «Не плутай сторони» та перевіримо вашу уважність, адже вона вам пригодиться при переході через дорогу.

Всі учні стоять. Учитель подає такі команди: «Підняти праву (ліву) руку!», «Подивитись праворуч (ліворуч)». Хто помиляється, той сідає на місце. Перемагають ті, хто не зробив помилок і залишився стояти.

Учитель:

Ви показали досить хороші знання з Правил дорожнього руху. Гадаю, що всі ці знання ви зможете використати на практиці, вони вам допоможуть зберегти своє життя та здоров'я. Будьте пильними та відповідальними та наших вулицях та дорогах.

Година спілкування: «Ми подружимо з дорожніми знаками!»

(2б клас, класний керівник Купріянова В.В.)

Мета: Ознайомити учнів з окремими дорожніми знаками. Вчити застосовувати знання знаків на практиці. Розвивати спостережливість, уміння орієнтуватися на вулицях міста. Виховувати культуру поведінки дітей під час дорожнього руху, увагу, повагу до оточуючих.

Обладнання: Презентація, дорожні знаки - пазли, світлофор, сигнальні картки для гри, відео.

Хід заходу

I. Вступна частина

Учитель:

Дорогі діти, відомо, що найдорожчий скарб людини — це її власне життя і здоров'я. З якими словами у Вас асоціюється слово здоров'я?

Асоціативний куц «Здоров'я»

Незнання або невміння дотримуватися певних правил часто призводить до втрати не тільки здоров'я, а навіть життя. Це буває з різних причин, а особливо тоді, коли люди не дотримуються законів вулиці. І, на жаль, часто нещастя трапляється з дітьми.

II. Основна частина

1. Інформаційна хвилинка

Учитель:

Перегляньте відео і скажіть про що саме ми будемо сьогодні говорити?
<https://www.youtube.com/watch?v=8Vd0nktTMrc>

2. Вправа «Доповнити речення»

- Вулиця – це...
- Тротуар – це...
- Проїжджа частина – це...
- Узбіччя – це...
- Пішохід – це...
- Водій – це...
- Пасажир – це...

3. Вправа «Проблемна ситуація»

(У клас заносять лист, що надійшов з відділу внутрішніх справ. Учитель зачитує).

«Директорові школи.

Відділ внутрішніх справ повідомляє Вас, що учень Вашої школи порушив правила переходу дороги і створив

аварійно-небезпечну ситуацію, у результаті якої отримав легкі тілесні ушкодження.

Причина ДТП — незнання учнем правил дорожнього руху.

Прийміть належні міри для усунення небезпечної ситуації».

(Розібрати ситуацію і помилки, яких допустився учень).

Коли по вулицях почали їздити автомобілі, автобуси, то вулицям потрібно було дати мову. Цією дорожньою мовою розмовляють вулиці всіх країн світу. І навіть, потрапляючи в іншу країну, без знань мови водії розуміють позначки на дорогах цієї країни. Перш ніж ви навчилися читати, ви вивчили букви. А вулиця розмовляє з нами спеціальними знаками.

Перегляньте мультфільм «Азбука безпеки на дорозі» уроки тітоньки Соби. <https://www.youtube.com/watch?v=bXzxrSoK2Dc>

Перегляд мультфільму «Азбука безпеки на дорозі» уроки тітоньки Соби»

<https://www.youtube.com/watch?v=bXzxrSoK2Dc>

Учитель:

- о Що означають знаки у трикутниках? Якому кольору світлофора відповідають?
- о Що означають знаки у червоному колі?
- о А знаки у блакитному колі?
- о Для чого існують блакитні прямокутні знаки?

3. Фізхвилинка. <https://www.youtube.com/watch?v=OkVC5K6yIdQ>

4. Гра «Підбери знак»

Глянь праворуч, глянь ліворуч:

На дорозі діти — стій.

Дитсадок і школа поруч.

Обережніше, водій!

Світлофор зеленим світить.

Поспішаю, як ніхто.

З братом ідемо до діда

У новенькому авто.

Зачаровані красою:

Через річку — чудо-міст.

Зупинились: мчить поїзд —

Залізничний переїзд.

Прямо знак нас не пускає:

Це дорога на завод.

Я ліворуч повертаю —

Там немає перешкод.

Розрослись каштани, липи,

Без зупинки тут не можна.

STOP — ці літери великі,

Здалеку побачить кожний.

Магазин «Дитячий світ»,

Там — підземний перехід.

Далі он, хіба не видно,

Є доріжка пішохідна.

Учні повинні із окремих кусочків скласти цілий знак.

Загадки

Тримаюсь тільки на ходу,
А якщо стану, то впаду. (*Велосипед*)

Йде з села до села,
А з місця не рушить. (*Дорога*)

З рогами — та не коза,
Є сідло — та не кінь.
З педалями — та не рояль.
З дзвінком - та не двері. (*Велосипед*)

Маленькі будинки по місту біжать.
Хлопчики й дівчатка в будинках сидять. (*Автобуси*)

Два брати спереду йдуть,
За ними двоє ще женуться.
Біжать, ніяк не доженуть,
Об землю спересердя б'ються. (*Колеса*)

Я не їм вівса, ні сіна.
Дайте випити бензину.
Усіх коней обжену,
Кого хоч наздожену. (*Машина*)

5. Гра «Склади пазл»

Робота в парах. Скласти знаки, назвати до якої групи належать.

1. Заключна частина Вправа «Мікрофон»

Учитель:

- З чим ви сьогодні ознайомилися?

- Що означають трикутні знаки?
- Круглі червоні?
- Круглі блакитні?

Давайте придумаємо свої знаки для класної кімнати.

- За що ви отримуєте найбільше зауважень?
- Як можна зобразити знак, що забороняє крик, біготню по класу?

біготню по класу?

2. Гра «Кожному знаку своє місце»

Діти беруть картку із зображенням знаку.

Назвати знак і пояснити, до якої групи він належить.

Гра-подорож: «Твій друг – дорожній рух» (За клас, класний керівник Отліванова О.М.)

Мета: перевірити і закріпити знання учнів із правил безпечного переходу проїжджої частини дороги; повторити сигнали світлофора, навчитися орієнтуватися на вулицях міста за допомогою дорожніх знаків; розвивати увагу, виховувати обережність, спостережливість, культуру поведінки на вулицях міста та околицях.

Хід заходу

Учитель:

Прийшовши до школи, ви почали вивчати азбуку за букварем. А є ще одна азбука – азбука дорожнього руху. З нею ви вчилися бути гарними пішоходами, розмовляти з вулицею за допомогою дорожніх знаків, правильно переходити проїжджу частину вулиці. Тож сьогодні давайте перевіримо, чи все ви добре запам'ятали, чи вмієте користуватись отриманими знанням на практиці.

2. Тест: «Чи знаєш ти правила переходу вулиці пішоходами»

1. Пішоходи повинні переходити проїжджу частину вулиці по пішохідних ... *(переходах)*
2. Якщо є світлофор, то йти треба тільки на ... *(зелене світло)*
3. Якщо переходів немає, то дорогу слід переходити на перехрестях по лінії тротуару або ... *(узбіччя)*
4. Перед тим, як переходити дорогу з двостороннім рухом, подивися ... *(ліворуч)*. Якщо проїжджа частина вільна, можна йти.
5. Дійшовши до середини дороги. Слід зупинитись і подивитись ... *(праворуч)*.
6. Якщо почався рух транспорту, потрібно зупинитись на ... *(острівці безпеки)*
7. Якщо проїжджа частина вільна, потрібно завершити ... *(перехід)*
8. Щоб перейти дорогу з одностороннім рухом, треба подивитися в сторону, ... *(протилежну руху транспорту)*.
9. Якщо транспорту немає, то ... *(потрібно завершити перехід, не зупиняючись на середині дороги)*.

2. З'єднай стрілками:

Очікуючи на транспорт...	... не притуляйся до дверей, не стій на сходинках
На зупинках не повертайся...	... ззаду
Коли підходить машина...	... спереду
Автобус обходь...	... спиною до транспорту
Тролейбус обходь ...	... не намагайся стати у перший ряд
Трамвай обходь ...	... ззаду
Під час руху пасажирського транспорту...	... стій на зупинці разом з іншими людьми

Станція «Дорожні задачки»

Задача 1

Юрко поспішав до школи, переходячи проїжджу частину вулиці на зелене світло. Раптом зелений вогник швидко зник, а замість нього загорівся жовтий. Юрко розгубився. Від несподіванки.

Що повинен робити пішохід під час такої ситуації?

Задача 2

Регулювальник крокодил Гена стояв на перехресті та забирав усіх, хто порушував правила дорожнього руху. Скількох порушників він забрав, якщо Вовчик тричі перейшов на червоне світло, а Лисиця це зробила вдвічі більше, пані Шапокляк перейшла дороги по поверхні підземного переходу, а Їжачок у цей час переглядав мультфільм.

Задача 3

Одного разу Петько йшов по тротуару, як раптом почув звук сирени. До перехрестя, виблискуючи маячком, швидко рухався автомобіль патрульної поліції, ведучи за собою колону автобусів. Ця машина не зупинилася на червоний сигнал світлофора, а продовжувала рух уперед. За нею рухалась низка автобусів.

«Оце так патрульна поліція! Не знає правил дорожнього руху!» - подумав про себе Петько.

Як ви гадаєте, чому водій автомобіля патрульної поліції не зупинився на червоний сигнал світлофора?

Задача 4

Андрій з друзями грав у футбол. Місце для гри було вибране неподалік від проїжджої частини дороги. Андрій так захопився, що не помітив, як опинився з м'ячем біля дороги. Удар! І м'яч полетів, але не в ворота, а на дорогу. Хлопчик кинувся за ним. Раптом почув виск гальма машини, що наближалась. Що ж тепер буде?

Що може статися з хлопцем? Чому?

Задача 5

Марина вийшла з будівлі музичної школи і побачила трамвай, що наближався до зупинки. Вона вмить схопилася і побігла назустріч трамваю, адже знала: має обмаль часу і може спізнитись до ліцею.

Про що забула Марина?

Задача 6

Після відвідування басейну Сашко та Влад швидко застрибнули у тролейбус. Розштовхуючи всіх, вони кинулись до вільних місць. Коли тролейбус поїхав, почали голосно обмірковувати план змагань, потім засперечалися, адже не могли поступитися один одному. Сошко підняв свою спортивну сумку і хотів замахнутися нею у бік Влада, але поруч стояла маленька дівчинка, яку він зачепив своєю сумкою.

Проаналізуйте дії хлопців. Чи могла б ситуація скластися інакше? Як?

Задача 7

У вихідний день дівчата вирішили відвідати кінотеатр. Домовилися зустрітися на автобусній зупинці. Коли всі зібралися, сіли в автобус і поїхали. Щойно автобус рушив, вони почали голосно, перебиваючи одна одну, розпитувати водія, де їм краще вийти, щоб швидше потрапити до кінотеатру. На потрібній зупинці вони вийшли, але розгубилися: як їм перейти на другий бік вулиці, адже дорога занадто широка, машин багато. Зупинилися вони, і не знають, як бути?

Чи правильно поводитись дівчата під час руху автобуса?

Що робити дівчатам? Допоможіть, будь ласка!

Задача 8

Марійка вибігла з під'їзду та звернулася до дівчаток, які грались неподалік біля дома: «Хочете на зебру подивитися?» дівчатка підхопились і побігли за Марійкою до проїжджої частини дороги.

Чому дівчатка побігли дивитись на зебру не в зоопарк?

Станція «Дорожні знаки»

Дорожні знаки треба знати завжди!

Вони врятують тебе від біди!

Учням по черзі показують дорожні знаки. Діти повинні їх назвати і розповісти про призначення.

Тести

- 1) В місцях, де рух регулюється, пішоходам потрібно керуватися:
  - а) сигналами світлофорів та регулювальників,
  - б) своїми власними думками,
  - в) дорожніми знаками.
- 2) Пішоходи, які не встигли перейти всю проїжджу частину дороги, повинні:
  - а) повернутися назад і почекати, доки на дорозі не буде автомашин,
  - б) іти далі,
  - в) пропустити транспорт, перечікуючи на острівці безпеки або ж на осьовій лінії дороги.
- 3) Пішохід переходить дорогу з трамвайною колією:
  - а) спереду трамвая,
  - б) позаду трамвая.

Конкурс: «Чи знаєш ти правила для пішоходів»

Учні назвають такі правила для пішоходів:

- Пішоходи ходять тільки по тротуару. Йти по тротуару потрібно, додержуючись правої сторони, щоб не заважати зустрічним пішоходам.
- За містом треба ходити по обочині назустріч автомобілям, щоб вчасно побачити їх і звільнити дорогу.
- Перехрестя - найнебезпечніше місце для пішоходів. Переходити перехрестя потрібно тільки по пішохідних переходах.
- Щоб перейти вулицю, потрібно знайти знак переходу: наземного, підземного.
- Перш ніж перейти вулицю, подивись наліво. Якщо проїзна частина вільна - йди. Дійшовши до середини вулиці, подивися направо. Якщо проїзна частина вільна - йди.
- Не встиг перейти вулицю, зупинися на островці безпеки. Якщо його немає, треба залишитися на осьовій лінії.
- Вулицю, де немає пішохідного переходу, треба переходити від одного рогу до другого рогу.
- Переходячи вулицю, стежте за сигналами світлофора. "Стій! Зупинись!" - командує пішоходові червоний сигнал. " Увага! Приготуватися! Зараз дозволю переходити вулицю!" - це знак жовтого сигналу. " Шлях вільний! Ідіть!" - це команда зеленого сигналу світлофора. Є ще пішохідні світлофори. Сигнали їх мають таке саме значення.
- Зійшовши з трамвая чи тролейбуса, потрібно дійти до переходу і тільки там переходити вулицю. Трамвай і тролейбус обходь спереду. Автобус - ззаду.
- Ніколи не перебігайте вулицю перед транспортом, що рухається поблизу вас. Навіть досвідчений водій не зможе зупинити машину відразу. Особливо на слизькій дорозі.
- Не грайте в сніжки, футбол на тротуарах та проїзній частині вулиці - це дуже небезпечно.
- Не катайтесь на лижах, санчатах, ковзанах по вулицях і дорогах.
- Для ігор відводяться спеціальні місця на подвір'ях, на дитячих майданчиках, у парках.

Станція «Загадкова»

- Тягнеться нитка, а в клубок не змотаєш. *(Дорога)*
- Два брати спереду гудуть,
За ними двоє ще женуться,
Біжать, ніяк не доженуть,
Об землю спересердя труться. *(Колеса)*
- Я літаю, я літаю, я зірки на крилах маю,
І мотор у мене є, що життя мені дає. *(Літак)*

- Маленькі будиночки по місту біжать,
Хлопчики й дівчатка в будиночках сидять. *(Трамвай, тролейбус)*
- Дім по вулиці іде, на роботу всіх везе –
Не на курячих лапках, а в гумових чобітках. *(Автобус)*

Учитель:

Молодці, діти. Ви всі гарно попрацювали. Я сподіваюсь, ви і надалі так само гарно, будете знати ПДР і завжди їх свідомо.

***Виховна година: «Правила дорожнього руху знай –
життя зберігай!»***

(Зв клас, класний керівник Гладішева І.С.)

Мета: збагачувати і поглиблювати знання учнів про дорожній рух і правила безпечної поведінки на дорогах, ознайомити учнів з дорожніми знаками та їх групами; розвивати увагу, спостережливість, мислення; виховувати дисциплінованість, бажання краще знати правила дорожнього руху та дотримуватись їх.

Обладнання: Плакати до теми, модель світлофора, дорожні знаки, шаблони, презентація, відео фрагменти.

Хід виховної години

I. Організаційний момент

Любі учні, дітвора,
Нам у подорож пора.
Та щоб в неї вирушати,
Правила дорожнього руху
Потрібно знати!!!

II. Вступна бесіда вчителя

Учитель:

Підніміть руки, хто з вас щодня є учасником дорожнього руху. Чому ви так вважаєте?

Відео перегляд з проблемним запитанням (дорожній рух в Індії)

Учитель:

Що вас вразило? Здивувало? Змусило переживати?

Вправа «Дискусія»

Учитель:

Для чого потрібно дотримуватися правил дорожнього руху?

Наведіть власні приклади і випадки з свого особистого життя.

За вашими відповідями я переконався, що це актуальна і важлива тема в наш час.

III. Повідомлення теми і мети виховної години

Правила дорожнього руху знай – життя зберігай!

Учитель:

Сьогодні ми будемо говорити про правила дорожнього руху і вивчати дорожні знаки, перевіримо, як добре ви знаєте правила дорожнього руху. А також дізнаємося про цікаві факти, наприклад Коли виникли правила дорожнього руху? Як з'явився світлофор? І ін..

IV. Основна частина

1. Історична довідка

У січні 1683 року Петро I видав указ про введення Правил дорожнього руху. Ці правила вказували на те, де можна їздити, де зупинятися, обмежували швидкість їзди. З часом вони змінювалися, доповнювалися. І 1 січня 2002 року були введені нові „Правила дорожнього руху України”. Вони обов’язкові для всіх учасників руху.

2. Розповідь про дорожні знаки

Учитель:

Коли на вулицях почали їздити автомобілі, автобуси, мотоцикли, то вулицям потрібно було дати мову.

На цій дорожній мові з водіями і пішоходами розмовляють вулиці всіх країн світу.

Коли людина вчиться читати, їй показують букви, з букв складають слова, зі слів – речення. У дорожньої мови також є букви .... Можливо хтось здогадався?

Робота в групах «Пазли»

(діти збирають і визначають, що це за дорожні знаки)

Учитель:

У дорожньої мови також є букви – це знаки. Але їх не потрібно складати в слова. Один знак, одна дорожня буква означає цілу фразу – дорожній сигнал.

Діти, як ви думаєте, для чого потрібні дорожні знаки?

Ось вона, азбука, -

Треба всю знати, -

Вздовж тротуару

Глянь, знаки висять.

Азбуку міста

Завчи до ладу.

Щоб не потрапити

Раптом в біду.

Всім знайомий знак дорожній,

Він стоїть не просто так.

Будьте всі ви обережні,
Поважайте кожен знак.

Давайте розглянемо, які бувають групи знаків.

Попереджувальні: намальовані на білих трикутниках з червоним облямуванням. Вони попереджують водія або пішохода про небезпеку.

Заборонні: схожі на червоне око світлофора. Вони розміщуються в червоному колі. Ці знаки забороняють рух.

Наказові: вони зображені в блакитному колі, вказують напрям руху.

Інформаційно – вказівні: їх зображують на блакитних квадратах і прямокутниках. Водії і пішоходи понад усе люблять ці знаки. Вони лагідні, турботливі, не наказують, не забороняють, а тільки вказують і допомагають.

Робота в парах «Інспектори дорожнього руху»»

Учитель:

Але сьогоднішня статистика показує нам, що не завжди учасники дорожнього руху звертають увагу на наших помічників – знаки. Що є одним із причин трагедій на дорогах.

Презентація (часті випадки)

Учитель:

Уявіть, що ви потрапили в майбутній час і стали інспекторами, що наглядають за порядком на дорогах. Які знаки майбутнього ви б запропонували?

(Вчитель роздає шаблони знаків, а учнів домальовують їх. Потім діти презентують свій знак, пояснюють, про що він застерігає).

Створення колажу «Знаки майбутнього»

Учитель: Але на вулиці є ще один головний герой, без якого дуже важко обійтися у містах.

Загадка:

Різні скельця є у мене:

Червоне, жовте і зелене.

Можу ними я сказати:

«Йти», «Стояти», «Зачекати». *(Світлофор)*

А чому, скажіть, його так називають?

Розповідь вчителя

З історії світлофора. Чому світлофор так назвали?

Назва ця походить від двох слів: нашого слова «світло» і грецького «форос» - несе. Отже, у перекладі на нашу мову «світлофор» означає: той, що несе світло.

А чи знаєте ви, що світлофори походять від прапорців, якими користувалися залізничники, щоб керувати рухом поїздів? Було три прапорці: червоний, який забороняв рух, жовтий, що закликав до обережності, і зелений, який дозволяв вільно їхати. Мали три кольори і перші світлофори, котрі з'явилися на початку ХХ століття. Це були великі дошки, пофарбовані у три кольори. По їхній поверхні з одного кольору на інший переповзала стрілка, вказуючи, який саме колір слід брати до уваги. Її важко було розгледіти здаля, і водії помилялися, не розуміючи, на який колір вона вказує.

На сучасних світлофорах вогні спалахують по черзі, так що сплутати неможливо!

(Діти пригадують, що означають ці сигнали світлофора)

Гра «Перехід»

На сигнал «червоний» - тиша, стоїмо спокійно,

на «жовтий» - плескають в долоні,

на «зелений» - крокують

Наш помічник – Регулювальник. (Перегляд відео файлу роботи регулювальника)

Учитель:

Ви подивилися відео фрагмент з роботи регулювальника. Отже, хто такий регулювальник. Регулювальник – це людина, яка стоїть на перехресті для того щоб допомогти водіям безпечно роз'їхатися.

Якщо на перехресті працюють і світлофор і регулювальник – сигнали регулювальника головні. Для того щоб жести регулювальника у вечірній час було добре видно, всередині жезла поміщають лампочку. Регулювальник натискає на кнопку, загоряється лампочка, і всі бачать, який сигнал він подає. Їх виконують усі учасники руху: і пішоходи, і водії.

V. Заключна частина

Гра « Експерти»

Діти по таблицях обговорюють ситуації на дорогах.

Вікторина

- Людина, яка керує автомобілем? *(водій)*
- Яке світло світлофора дозволяє рух? *(зелене)*
- Назвіть елементи вулиці *(проїзна частина, край проїзної частини, тротуар, перехрестя, перехід).*
- Людина, яка іде по тротуару? *(пішохід)*
- Спеціальна дорожня розмітка для переходу дороги? *(зебра)*
- Хто є кращими друзями пішоходів і водіїв? *(знаки і світлофор, Регулювальник)*
- Яке світло світлофора забороняє рух? *(червоне)*

VI. Підсумок виховної години

Учитель:

Я вдячна вам за вірні відповіді і переконалася в тому, що з правилами дорожнього руху ви знайомі. Насправді це досить серйозна справа, яка вимагає уважності, спостережливості та обережності.

Молодці, я сподіваюсь що ваші знання про правила дорожнього руху збережуть вам здоров'я і життя.

Виховний захід: «Твій друг – дорожній рух»
(3г клас, класний керівник Кучмистенко Т.М.)

Мета: перевірити і закріпити знання учнів із правил безпечного переходу проїжджої частини дороги; повторити сигнали світлофора, навчитися орієнтуватися на вулицях міста за допомогою дорожніх знаків; розвивати увагу, виховувати обережність, спостережливість, культуру поведінки на вулицях міста та околицях.

Хід заходу

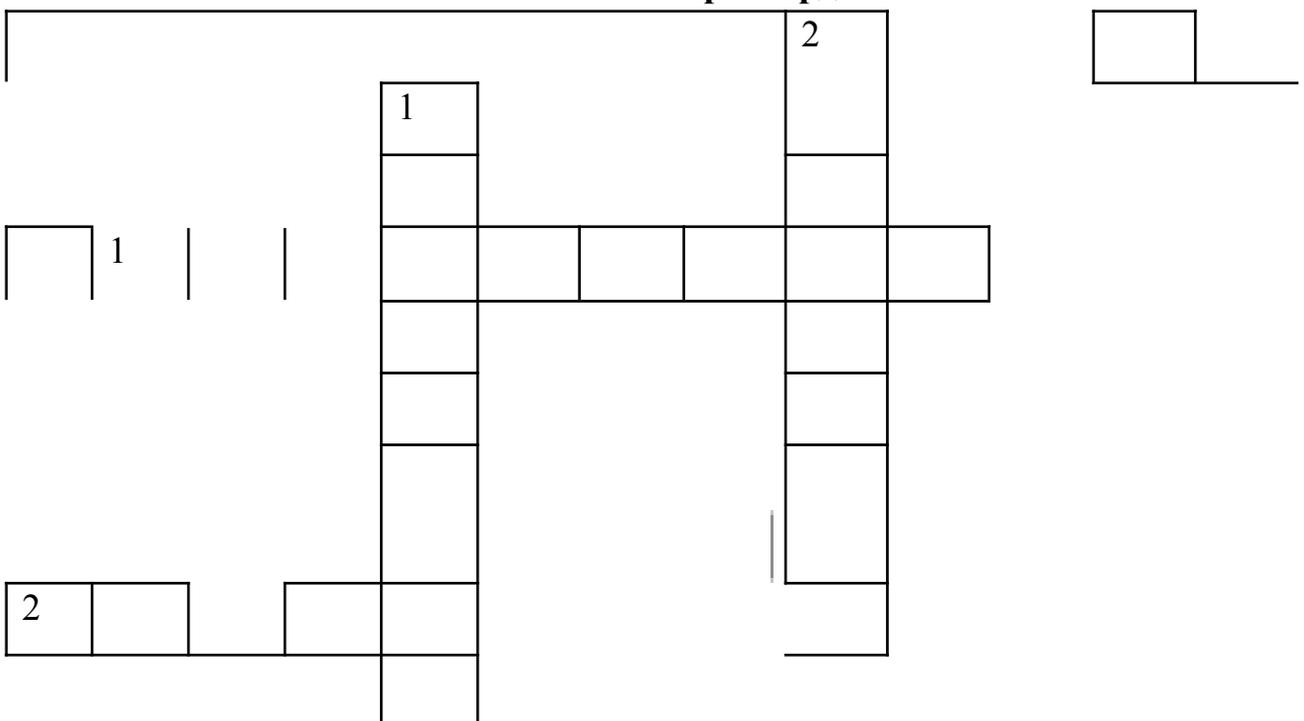
Учитель:

Прийшовши до школи, ви почали вивчати азбуку за букварем. А є ще одна азбука – азбука дорожнього руху. З нею ви вчилися бути гарними пішоходами, розмовляти з вулицею за допомогою дорожніх знаків, правильно переходити проїжджу частину вулиці. Тож сьогодні давайте перевіримо, чи все ви добре запам'ятали, чи вмієте користуватись отриманими знанням на практиці.

Гра проводиться у вигляді подорожі по тематичних станціях.

Станція «Азбука дороги»

1. Розв'яжи кросворд

По горизонталі:

1. Стоїть на одній нозі, допомагає вулицю перейти. (*Світлофор*)
2. Кінець дороги (*Тупик*)

По вертикалі:

1. Двоколісний механічний вид транспорту. (*Мотоцикл*)
2. Назва вантажної машини (*Самоскид*)

2. Доповни слово

Доповни правила переходу вулиці пішоходами.

1. Пішоходи повинні переходити проїжджу частину вулиці по пішохідних ... (*переходах*)
2. Якщо є світлофор, то йти треба тільки на ... (*зелене світло*)
3. Якщо переходів немає, то дорогу слід переходити на перехрестях по лінії тротуару або ... (*узбіччя*)
4. Перед тим, як переходити дорогу з двостороннім рухом, подивися ...
5. (*ліворуч*). Якщо проїжджа частина вільна, можна йти.
6. Дійшовши до середини дороги. Слід зупинитись і подивитись ...(*праворуч*).
7. Якщо почався рух транспорту, потрібно зупинитись на ...(*острівці безпеки*)
8. Якщо проїжджа частина вільна, потрібно завершити ...(*перехід*)
9. Щоб перейти дорогу з одностороннім рухом, треба подивитися в сторону, ... (*протилежну руху транспорту*).
10. Якщо транспорту немає, то ...(*потрібно завершити перехід, не зупиняючись на середині дороги*).

3. З'єднай стрілками

Очікуючи на транспорт...	... не притуляйся до дверей, не стій на сходах
На зупинках не повертайся...	... ззаду
Коли підходить машина...	... спереду
Автобус обходь...	... спиною до транспорту
Тролейбус обходь ...	... не намагайся стати у перший ряд
Трамвай обходь ...	... ззаду
Під час руху пасажирського транспорту...	... стій на зупинці разом з іншими людьми

Станція «Дорожні знаки»

Кожній команді по черзі показують дорожні знаки. Діти повинні їх назвати і розповісти про призначення.

Станція «Пішохід»

1. Відповісти на запитання

1. Що таке "острівець безпеки" і для чого він потрібен?

2. Чи можна переходити вулицю на жовтий сигнал світлофора?
3. Чому не можна перебігати дорогу перед транспортом, який рухається?
4. Яку назву має палиця, за допомогою якої регулювальник регулює рухом на дорозі?

2. Тести

- 1) В місцях, де рух регулюється, пішоходам потрібно керуватися:
  - а) сигналами світлофорів та регулювальників,
  - б) своїми власними думками,
  - в) дорожніми знаками.
- 2) Пішоходи, які не встигли перейти всю проїжджу частину дороги, повинні:
  - а) повернутися назад і почекати, доки на дорозі не буде автомашин,
  - б) іти далі,
  - в) пропустити транспорт, перечекуючи на острівці безпеки або ж на осьовій лінії дороги.
- 3) Пішохід переходить дорогу з трамвайною колією:
  - а) спереду трамвая,
  - б) позаду трамвая.

3. Назвати правила для пішоходів

- Пішоходи ходять тільки по тротуару. Йти по тротуару потрібно, додержуючись правої сторони, щоб не заважати зустрічним пішоходам.
- За містом треба ходити по обочині назустріч автомобілям, щоб вчасно побачити їх і звільнити дорогу.
- Перехрестя - найнебезпечніше місце для пішоходів. Переходити перехрестя потрібно тільки по пішохідних переходах.
- Щоб перейти вулицю, потрібно знайти знак переходу: наземного, підземного.
- Перш ніж перейти вулицю, подивись наліво. Якщо проїзна частина вільна - йди. Дійшовши до середини вулиці, подивися направо. Якщо проїзна частина вільна - йди.
- Не встиг перейти вулицю, зупинися на острівці безпеки. Якщо його немає, треба залишитися на осьовій лінії.
- Вулицю, де немає пішохідного переходу, треба переходити від одного рогу до другого рогу.
- Переходячи вулицю, стежте за сигналами світлофора. "Стій! Зупинись!" - командує пішоходові червоний сигнал. " Увага! Приготуватися! Зараз дозволю переходити вулицю!" - це знак жовтого сигналу. " Шлях вільний! Ідїть!" - це команда зеленого сигналу

світлофора. Є ще пішохідні світлофори. Сигнали їх мають таке саме значення.

- Зійшовши з трамвая чи тролейбуса, потрібно дійти до переходу і тільки там переходити вулицю. Трамвай і тролейбус обходь спереду. Автобус - ззаду.
- Ніколи не перебігайте вулицю перед транспортом, що рухається поблизу вас. Навіть досвідчений водій не зможе зупинити машину відразу. Особливо на слизькій дорозі.
- Не грайте в сніжки, футбол на тротуарах та проїзній частині вулиці - це дуже небезпечно.
- Не катайтесь на лижах, санчатах, ковзанах по вулицях і дорогах.
- Для ігор відводяться спеціальні місця на подвір'ях, на дитячих майданчиках, у парках.

4. Гра «Найуважніший пішохід»

Учитель:

І зараз мова піде про друга і помічника усіх пішоходів і водіїв – світлофора. Перед вами 3 картки. Вам треба «включити» потрібний колір світлофора за моїм завданням.

(Учень на карточці «включає» той колір світлофора, який повинен горіти)

I картка

Пішоходи стоять, а машини їдуть. Як повинні пішоходи поводитись при такому сигналі?

II картка

Машини і пішоходи стоять. Що означає цей сигнал для пішоходів і транспорту?

III картка

Машини стоять, пішоходи переходять дорогу. Що означає цей сигнал для пішоходів?

5. Бліц-опитування

Як називається:

- проїзна частина дороги з твердим покриттям.
- місце стоянки автобуса
- триокий постовий.
- пішохідний перехід по-іншому.
- частина авто під яку потрапляє неуважний пішохід.
- його бояться порушники.
- найнебезпечніше місце на дорозі.

6. Станція «Загадкова»

Тягнеться нитка, а в клубок не змотаєш. (Дорога)

Два брати спереду гудуть,
За ними двоє ще женуться,
Біжать, ніяк не доженуть,
Об землю спересердя труться. (Колеса)

Я літаю, я літаю, я зірки на крилах маю,
І мотор у мене є, що життя мені дає. (Літак)

Маленькі будиночки по місту біжать,
Хлопчики й дівчатка в будиночках сидять. (Трамвай, тролейбус)

Дім по вулиці іде, на роботу всіх везе –
Не на курячих лапках, а в гумових чобітках. (Автобус)

Полотно, а не доріжка,
Кінь біжить сороко ніжка. (Поїзд)

Тримається за проводи і бігає туди-сюди,
А за нею з десятків близнюків-дитяток. (Електричка)

В полі драбина лежить,
Дім по сходинках біжить. (Залізниця)

Кожній команді по черзі показують дорожні знаки. Діти повинні їх назвати і розповісти про призначення.

Станція «Шифровка»

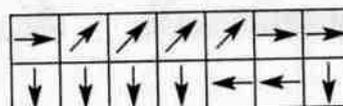
5. Прочитай і запиши правило. Скористайся підказкою.

🍇	Е	🍊	Р	☀️	Й	🍏	Я	🍇	☀️							
🌱	☀️	Л	🌱	🍇	🍃	Ч	🍇	🍃	Х	🍇	☀️	🍏	🍃	П	☀️	Х!
А	☀️	Г	🍊	С	🍏	Н	🍇	З	🌱	И	🍃					

2. Пройди за стрілочками буквені лабіринти і знайдеш безпечні місця для ігор.

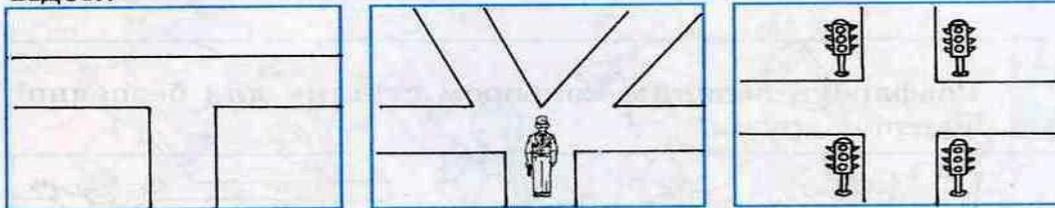
•	С	Л	І	Д	П	Н	У
	О	Т	А	Р	І	Д	Я
	Н	А	С	О	Л	О	Н

•	Т	Р	Т	Р	Я	Ш	К
	Е	И	О	І	И	Л	О
	С	Я	Щ	П	Н	Х	Д

Підпиши назви перехресть, використовуючи слова для довідок.

Слова для довідок: чотиристороннє, тристороннє, багато стороннє регульоване, нерегульоване.

Вікторина: «Увага! Діти на дорозі!»
(4в клас, класний керівник Башкірова Ю.О.)

(Слайд 1)

Сьогодні до нас у гості завітали герої популярної гри. Як називається ця гра? Про що це вони хочуть нам розказати? Як ви гадаєте?

Ми не можемо уявити свого життя без транспорту, без доріг, світлофорів, пішохідних переходів. Відстані між районами, установами, магазинами такі значні, що подолати їх можна тільки за допомогою транспорту.

Отже, транспорт - наш вірний друг! Але, забуваючи про власну безпеку, нехтуючи правилами дорожнього руху, люди можуть стати жертвою своєї необдуманної поведінки. Адже транспорт може бути не тільки корисним, а й небезпечним, якщо не знаєш правил дорожнього руху.

(Слайд 2)

Наші герої підготували для вас невеличкий квест в якому будуть різні і цікаві питання. Відповідаючи на них ви будете отримувати бали. І в кінці квеста найрозумніші отримають ПРИЗ, ключ від автомобіля!

Для початку нам потрібно поділитись на дві команди. В кожній, оберіть свого капітана і назву вашої команди.

Тож розпочнемо!

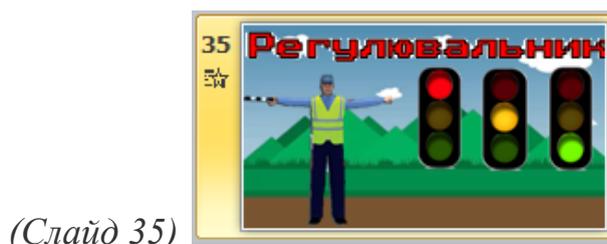
Герой Майнкрафта приніс дорожні знати, ваше завдання назвати що вони означають. За кожну правильну відповідь ви отримаєте 1 бал. Всього за цей раунд ви зможете отримати по 4 бали. Відповідає на перше запитання команда «_____»

На цьому етапі квесту потрібно якомога швидше дати відповідь на запитання. У вас всього 5 секунд. За це завдання кожна команда зможе отримати по 6 балів. Поїхали!

Як добре ви знаєте марки машин? Давайте перевіримо!

Ваше завдання сказати якому кольору світлофора відповідає положення регулювальника?

(Слайд 39)

Перед тим, як порахувати отримані бали, ми з вами згадаємо основні правила поведінки пішохода!

Пішоходи повинні переходити проїжджу частину вулиці по пішохідних переходах. Переходи бувають наземні, підземні, надземні. Наземні - це ділянка проїжджої частини. Надземні - це перехід над проїжджою частиною. Підземні - перехід під проїжджою частиною. Якщо в зоні нема переходу, дозволяється переходити дорогу під прямим кутом у місцях, де дорогу добре видно в обидва боки. Якщо є світлофор, треба керуватися його сигналами. Переходячи вулицю, треба подивитись ліворуч, а потім, дійшовши до середини, - праворуч.

(Слайд 39)

Тож давайте порахуємо наші бали!

Жити у великому місті і не знати правил дорожнього руху неможливо. Щоб зберегти життя, уникнути неприємних ситуацій на дорозі, слід знати правила й завжди їх дотримуватись, а іноді навіть нагадувати про них вашим рідним.

***Виховний захід: «Мій друг – безпечний рух. Знай правила дорожнього руху – збережи своє життя»
(5а клас, класний керівник Лісова Д.С.)***

Мета: закріпити навички учнів з ПДР під час воєнного стану; навчити їх постійно дотримуватися правил ПДР, аналізувати їх значення, не ризикувати своїм життям і здоров'ям, перебуваючи на дорозі; виховувати почуття відповідальності, свідомого ставлення до реальних подій, дисциплінованості; формувати соціальну і здоров'язберігаючу компетенцію.

Хід заняття

Учитель:

Всі ми знаємо, що найважливіше для людини – її життя, а найцінніше в цьому житті - здоров'я. життя в неї одне, тому берегти його і здоров'я необхідно кожному.

Сучасний світ дуже складний і в ньому багато небезпечних ситуацій. Адже статистика дорожньо-транспортних пригод невтішна: в світі щогодини гине 9 дітей. В Україні нараховується понад 10 млн. автомобілів, майже 2/3 дітей, які потрапили під колеса автомобілів, знехтували правилами дорожнього руху. Тому на сьогоднішньому занятті ми перевіримо ваші навички по убезпеченню життя і здоров'я під час перебування на дорозі. Давайте переглянемо навчальний відеоролик, який допоможе вам пригадати правила дорожнього руху для пішоходів.

(учні переглядають соціальний відеоролик №1)

Питання до учнів після перегляду:

1. Хто є учасниками дорожнього руху?
2. Хто такий пішохід?

Учитель:

А зараз ми проведено з вами напівжартівливу вікторину.

Питання вікторини:

1. Яка машина може їхати без двигуна внутрішнього згоряння? *(Іграшкова)*
2. З якої сторони треба обходити машину, пішохода? *(Зліва)*
3. Що потрібно зробити перед виїздом на велосипеді? *(Перевірити сигнал, гальма)*
4. Шофер веде машину. Попереду нього дві птиці — гуска і качка. Що треба давити? *(Треба давити на гальма)*
5. Який сигнал світлофора дозволяє перехід? *(Зелений)*
6. Які машини можуть їхати без сигналу? *(Іграшкові)*
7. Як потрібно обходити трамвай? *(Спереду)*
8. Де повинні ходити пішоходи, якщо немає тротуарів? *(По лівому краю проїжджної частини вулиці)*
9. Як потрібно обходити автомобіль, автобус і тролейбус? *(Ззаду)*

Учитель:

Молодці, з усіма напівжартівливими запитаннями ви впоралися гарно. А тепер більш серйозне завдання. Виберемо найактивнішого учасника вікторини. На дошці схема засобів регулювання ДР. Із допоміжного матеріалу необхідно вибрати малюнки, які відповідають потрібним засобам регулювання.

(Учень повинен вибрати регулювальника, світлофор, дорожні знаки, дорожню розмітку).

Учитель:

На наш позакласний захід завітали гості, які найчастіше вам зустрічаються.

Виходять учнів, які тримають у руках макети дорожніх знаків:

*пішохідний перехід;
доріжка для пішоходів;
рух велосипедистам заборонено;
багатосмугова дорога;
зупинка автобусу, трамваю;
перехрестя.*

Учні зі знаками говорять слова:

1. Стоїмо ми при дорозі,
Допомогти людині в змозі,
Усюди — близько і далеко,
Надійні сторожі безпеки.
2. Одні із нас вам сповіщають,
А інші — щось забороняють,
Попереджають вас завжди,
Аби не трапилось біди.
3. Вартують на узбіччях тихо,
Оберігають вас від лиха.
Ти тільки будь уважним дуже,
Їх слухайся, шановний друже.

Учитель:

Ви здогадалися, що наші гості – це дорожні знаки. Давайте пригадаємо їх та всі разом скажемо назви.

Учитель:

Відгадайте, будь ласка, загадку.
Він на вулиці щораз
Оком блимає на нас.
- Зупинися! Подожди!
Терпеливо стій-но!
А тепер, будь ласка, йди
Впевнено й спокійно!
Хто це? (*Світлофор*)

Учитель:

Щоб пересвідчитися, що ви всі з ним добре знайомі, попрошу до мене підійти трьох бажаючих учнів і виконати два завдання.

Перше завдання

У учнів є 3 картки червоного, жовтого та зеленого кольору. Учні мають розмістити їх у правильному порядку, що відповідає вертикальному типу світлофору. Так, розташування кольорів на світлофорі ви знаєте, а про що говорить кожний з них.

Друге завдання

На аркушах записано дії пішоходів згідно сигналу світлофору. Учні мають обрати відповідний колір світлофора, який відповідає даному правилу.

(Учень читає завдання та демонструє удаваний світлофор з одним колом певного кольору)

Учитель:

Діти, а що ж нам робити якщо на регульованому перехресті не працює світлофор? Потрібно кликати регулювальника.

(Входить учень – регулювальник і стає на розміченому перехресті. Регулювальник демонструє сигнали регулювальника, що означають: Стійте. Увага. Можна йти та коментує їх.)

Учитель:

Ми багато чого згадали і на закріплення проведемо бліц – опитування.

(Учні відповідають, піднімаючи вгору кола зеленого кольору – так, червоного – ні)

Питання

1. Дорогу потрібно переходити в будь-якому місці? *(Ні)*
2. Багатосмугову дорогу можна переходити тільки по підземному або наземному переході? *(Так)*
3. Чекати ТЗ потрібно там, де тобі зручно? *(Ні)*
4. Перехрестя потрібно переходити під прямим кутом? *(Так)*
5. Чекати ТЗ потрібно за 2 метра, стоячи обличчям до дороги? *(Так)*
6. Трамвай потрібно обходити попереду? *(Так)*
7. При переході дороги спочатку треба подивитися направо, а потім – наліво? *(Ні)*
8. Автобус та автомобіль потрібно обходити позаду? *(Так)*
9. На велосипеді можна катати друзів та однолітків. *(Ні)*
10. Односторонню дорогу потрібно переходити по прямій? *(Так)*

Учитель:

Ваші зелені кільця говорять про те, що ви теоретично добре підготовлені. Молодці!

Я думаю, що отриманні знання з правила дорожнього руху допоможуть вам зберегти життя і здоров'я.

Виховний захід: «Абетка дорожнього руху»

(5б клас, класний керівник Дигас О.С.)

Мета: формувати у дітей знання правил дорожнього руху, розвивати логічне мислення, пам'ять, увагу, виховувати бережливе ставлення до власного життя та життя оточуючих, культуру поведінки в громадських місцях, акуратність.

Обладнання: ілюстративні матеріали, оформлення книжкової полицки на тему: «Наш друг – Світлофор».

Хід заходу

Учитель:

З кожним роком зростає інтенсивність автомобільного руху на дорогах. А це, в свою чергу, підвищує відповідальність усіх учасників дорожнього руху: водіїв, пасажирів, пішоходів. Тому великого значення набувають знання правил дорожнього руху та їх дотримання. Сучасний світ живе бурхливим, стрімким життям. Вулицями мчать автомобілі та автобуси, тролейбуси та трамваї. Для того, щоб ваш шлях був безпечним, ви повинні знати правила дорожнього руху. До речі, з'явилися вони дуже давно. У січні 1683 року (більше 400 років тому назад) було видано указ про введення правил дорожнього руху. Ці правила вказували на те, де можна було їздити, де зупинятися кінним екіпажам. З часом вони змінювалися, доповнювалися. У 1891 року в нашій країні з'явився перший автомобіль.

1-й учень:

Для того, щоб відстань короткою стала,
Для того, щоб швидкість здолати і час,
До нашої ери ще люди подбали
І винайшли колесо кругле для нас.

2-й учень:

Помчали по світу автомобілі,
І правила виникли строгі тоді.
Будь пильним, уважним завжди на дорозі,
Де правила знають – не місце біді.

Учитель:

Невід'ємною частиною правил дорожнього руху є дорожні знаки, дорожні розмітки та світлофори.

Сьогодні, любі діти, ми поговоримо про такий важливий дорожній атрибут як світлофор. Адже тепер важко уявити місто чи велике селище без нього.

3-й учень:

На розі вулиць з давніх літ,
Щоб тут безпечний був прохід,
Машин не стався щоб затор,
Стоїть триокий Світлофор.
А очі в нього дуже різні:
Подивиться червоним грізно –
Стоїть на місці пішохід,
І транспорт зупиняє хід.
Він блима жовтим: «Стій, малечо, -
Рух починати небезпечно!»
Всміхається зеленим: «Знай, Шлях вільний, впевнено рушай».
Вважають діти всі навкруг:
«Цей Світлофор – наш справжній друг!»

Учитель:

Ціла армія регулювальників потрібна була б зараз щоб підтримувати порядок на перехрестях, якби люди не винайшли світлофор. Назва його походить від двох слів: нашого слова «світло» і грецького «форос» – той, що несе. Отже, у перекладі на нашу мову слово світлофор означає: той, що несе світло.

Перший світлофор був встановлений 10 грудня 1868 року в Лондоні біля будівлі Британського парламенту. Він управлявся вручну і мав два семафорні крила: підняті означали сигнал «стоп», а опущені – рух з обережністю. У темний час доби використовувався газовий ліхтар, який перемикав спеціальний поліцейський. 2 січня 1869 року (через рік після встановлення) газовий ліхтар світлофора вибухнув, поранивши поліцейського. Більше ніхто не захотів чергувати біля нього і регулювання зійшло нанівець на довгі 44 роки.

Багато фахівців вважають, що справжній світлофор народився 5 серпня 1914 року і був винайдений Гарретом Морганом, афроамериканцем, винахідником і бізнесменом з Клівенда штат Огайо США. Моргану він знадобився тільки після того, як він купив собі перший автомобіль. Цей світлофор мав два сигнали (червоний і зелений) та включався автоматично

на певний час. Саме по цьому принципу і діють практично всі сучасні світлофори.

У 1920 році триколірні світлофори з використанням жовтого сигналу були встановлені в Детройті та Нью-Йорку (США). У Європі аналогічні світлофори були вперше встановлені в 1922 році в Парижі, 1927 р. – в Англії. І лише у 1930 році почав працювати перший світлофор в Ленінграді (Санкт -Петербурзі) та Москві.

У наш час світлофором уже нікого не здивуєш. Це найкращий друг водіїв та пішоходів.

4-й учень:

Велетень біля дороги стоїть,
Цілу добу він не їсть і не спить.
Пильно слідкують яскравих три ока,
Щоби була всім безпечна дорога.

Учитель:

Світлофори є пішохідні і транспортні. Пішохідний – має два сигнали: червоний та зелений. Червоний сигнал забороняє рух, а зелений – дозволяє.

5-й учень:

Червоний вогник світлофора
Забороняє перехід.
Він є сигналом небезпеки,
Тож стій на місці, пішохід!
Світлофор – надійний друг,
Як моргне зеленим оком,
Ти по «зебрі» з білих смуг
Можеш йти рішучим кроком.

Учитель:

У транспортних світлофорів три сигнали: червоний – рух забороняє, жовтий – також забороняє і попереджує про зміну сигналів, зелений – рух дозволяє.

6-й учень:

Їдуть весело трамваї,
І тролейбуси, й таксі,
Кожен пасажир їх знає,
Користуються усі.

7-й учень:

А швидкі мотоциклісти
Їздять, наче ті артисти!
І від них не відстають
Юні велосипедисти.

8-й учень:

Хонда, джип і мерседес
Пил здіймають до небес!
І мій котик так злякався,
Що під стріху заховався...
Поглянь, котику, угору.
Бачиш скільки світлофорів?!
На дорозі світлофори,
Ніби маяки у морі!
Зручні форми, різні види...
І усім їх – добре видно.

Учитель:

А зараз, діти, давайте запросимо до нас справжнісінького Світлофора.
(Виходить хлопчик у формі світлофора)

Хлопчик – Світлофор:

Я – Світлофор! Познайомимось, діти?
Я вас навчу по дорозі ходити.
Маю три ока, ними моргаю:
По черзі вмикаю і вимикаю.
Оком червоним блимну, то знайте:
Йти небезпечно, Тож зачекайте!
Що на червоний Не можна іти – Знають, напевне, - Навіть коти!
Бачиш – зеленеє Світиться око. Сміливо йди. Не буде мороки!
Колір зелений – Колір надії. Тож сподіваюсь, Вірю і мрію,
Що на зелений Будуть іти Діти, дорослі навіть коти!

Учитель:

Ви вже знаєте, що означають сигнали світлофора і ми можемо пограти у гру, яка має назву «Сигнали світлофора». Якщо я буду показувати червоний колір, то ви тихенько сидіть, якщо жовтий – то плескайте в долоні, якщо зелений – то тупайте ногами.

(Проводиться гра)

Учитель:

Тепер, я сподіваюся, ви запам'ятали сигнали світлофора і будете завжди виконувати його вказівки.

Звучить: Пісенька про світлофор [Звукозапис]

Учитель:

По вулицях рухаються не лише машини, а й пішоходи. Отже, і вони повинні знати правила вуличного руху.

1-й учень:

Що ми маленькі, чи що?

Адже кожна дитина знає, що червоне світло – стій, зелене – йди.

Учитель:

А жовте?

2-й учень:

Бігти. Бігти, поки червоне не загорілося!

Учитель:

Що ти говориш? На жовте світло, як і на червоне рухатися не можна!

1-й учень:

Правильно, іти можна тільки на зелене світло!

Учитель:

Добре, а якщо світлофора взагалі немає, бувають же такі місця?

2-й учень:

Там де немає світлофора, нема і правил: переходь як хочеш.

Учитель:

Ні, адже там де нема світлофора, рух машин є?

Учні:

Є!

Учитель:

А якщо є рух, то є і правила. А в них говориться, що переходити вулицю можна лише там, де вказаний пішохідний перехід (показує знак «Пішохідний перехід»).

2-й учень:

Зрозуміло.

Учитель:

Добре. Уявіть собі, що вам потрібно перейти дорогу, де немає знаку. Куди спочатку треба подивитися?

2-й учень:

Під ноги! Можливо копійчку чи ще щось знайдеш!

Учитель:

Вдалу мить ти знайшов для своїх пошуків. Ні, шановний пішоходе, дивитись потрібно не під ноги, а наліво. Дійшовши до середини дороги, подивись направо.

1-й учень:

А раптом – машина! Що робити?

2-й учень:

А я знаю! Бігти потрібно, поки ще цілий!

Учитель:

Куди бігти?

2-й учень:

Вперед!

1-й учень:

Назад!

2-й учень:

Вперед!

1-й учень:

Назад!

Учитель (до дітей):

А як ви вважаєте?

(Діти відповідають)

Учитель:

Зупинитися, друзі мої, і стояти на місці. А якщо ви будете бігати вперед – назад, жоден водій не зрозуміє, що йому робити: гальмувати чи об'їжджати вас.

1-й учень:

Так на те ж він і водій, щоб думати!

Учитель:

Ні, друзі! Пішохід сам повинен відповідати за свої вчинки, а правила дорожнього руху повинен знати так добре, як і водій. Тоді їх зустрічі будуть закінчуватися щасливо.

Є правила строгі для всіх пішоходів,

Їх знати повинні усі до пуття.

Буває помилка – загроза здоров'ю,

Буває – помилка позбавить життя.

Дорослі! Про діток своїх потурбуйтеся,

Дорога – не місце малятам для гри!

Їм змалку потрібно теж правила знати,

Порушники, зважте, ростуть з дітвори!

Здоров'я вам всім: водіям, пасажирам,
В здоровому тілі – здоровий вам дух!

Всі учні:

Щасливих доріг вам усі ми бажаєм, бо ми за безпечний за вуличний рух!

Звучить: Злотник О. *Секрети здоров'я [Звукозапис]* / О. Злотник // *Музика рідного дому.*

Позакласний захід: «Правила дорожні - корисні для кожного!»
(5в клас, класний керівник Швидка Н.М.)

Мета: узагальнення, систематизація та повторення знань з теми «Правила дорожнього руху», засвоєння загальної пам'ятки з безпеки дорожнього руху; розвиток логічного мислення, пам'яті, творчих умінь та навичок ознайомлення зі статистикою по ДТП в Україні, стимулювання пізнавальної діяльності учнів; виховання бережливого ставлення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих.

Хід заходу

Учитель:

Найважливіше для людини – її життя, а найцінніше в цьому житті - здоров'я. Адже кожна людина унікальна, неповторна. І життя в неї одне, тому берегти його і здоров'я необхідно кожному.

Сучасний світ дуже складний і в ньому багато небезпечних ситуацій. Адже статистика дорожньо-транспортних пригод невтішна: в світі щогодини гине 9 дітей. В Україні нараховується понад 10 млн. автомобілів, майже 2-3 дітей, які потрапили під колеса автомобілів, знехтували правилами дорожнього руху. Тому на сьогоднішньому занятті ми перевіримо ваші навички по убезпеченню життя і здоров'я під час перебування на дорозі.

Порушуючи правила дорожнього руху, ми наражаємо себе на смертельну небезпеку. Тож, щоб не сталося лиха ми повинні знати їх елементарні правила, вміти правильно переходити через дорогу та переводити своїх менших братів та сестер, розрізняти типи дорожніх знаків, щоб завчасно скористатися інформацією для своїх подальших дій.

1. Хвилинка-цікавинка

Учитель:

Слово «транспорт» увійшло в нашу мову в 1720 році, коли російський цар Петро I уклав перший Морський устав (правила для моряків). Тоді «транспорт» називали кораблі для перевезення вантажу. Цар запозичив слово з німецької мови. А німці взяли його давно-давно з латинської. Воно означало – «переносити». З часом значення слова змінилося. Транспорт

ми тепер називаємо не лише вантажні кораблі, а й іншу техніку для перевезення вантажів і пасажирів.

Діти, ми з вами мешкаємо у чудовому місті з широкими і вузькими вулицями. Ними рухається багато легковиків та вантажних автомобілів, автобусів, маршрутних таксі.

Їм ніхто не заважає, тому що існують чіткі, суворі правила для водіїв і пішоходів. І ми повинні їх знати. Перейти з однієї вулиці на іншу не просто. Тому потрібно вивчати правила дорожнього руху і суворо їх дотримуватись.

2. Перегляд презентації «Правила дорожнього руху»

3. Вікторина: «Все про дорожні правила»

1. Частина дороги, призначена для руху пішоходів через проїжджу частину... *(пішохідний перехід)*.
2. Особа, яка керує транспортним засобом...*(водій)*.
3. Пристрій для регулювання руху в певних напрямках... *(світлофор)*.
4. Скільки сигналів має пішохідний світлофор, на відміну від звичайного *(два - червоний та зелений)*.
5. Працівник поліції, який регулює дорожній рух...*(регулювальник)*.
6. Транспорт, який стоїть обходити потрібно тільки...*(позаду)*.
7. Як називається документ, який встановлює порядок дорожнього руху на всій території України? *(Правила дорожнього руху)*.
8. Учасниками дорожнього руху є: водій, пішохід та...*(пасажир)*.
9. Як називається світлофор із символами людини...*(пішохідний світлофор)*.
10. Звичайний світлофор має три сигнали, а саме: *(червоний, жовтий та зелений)*.
11. Особа, яка перебуває у транспорті, проте, не керує ним...*(пасажир)*.
12. Які машини можуть їхати без сигналу? *(іграшкові)*
13. Яку назву має палиця, за допомогою якою регулюється рух? *(жезл)*
14. Що таке тротуар? *(елемент дороги, призначений для руху пішоходів)*
15. Що таке перехрестя? *(місце перехрещення доріг на одному рівні)*

4. Вправа «Правила в малюнках»

Намалювати малюнок про дорожній рух.

Пам'ятка з правил дорожнього руху.
(Пам'ятку зачитують учні. По черзі.)

1. Ходити по тротуарах і пішохідних доріжках, дотримуючись правої сторони.
2. Узбіччям ходити тільки тоді, коли немає іншого безпечнішого шляху. При цьому йти тільки назустріч руху транспорту і в світлу пору доби.
3. Перед тим, як починати перехід через дорогу, вулицю треба зупинитись і приготуватися до переходу, поглянути на обидві сторони (спочатку на ліву, потім на праву) і лише тоді починати рух.
4. Перетинати проїжджу частину по назначених пішохідних переходах. Суворо виконувати сигнали світлофора і регулювальника.
5. При відсутності в зоні видимості переходу чи перехрестя переходити дорогу, вулицю, залізничний переїзд треба під прямим кутом до краю проїжджої частини на ділянці, яка вона добре проглядається.
6. Йти, а не бігти через дорогу.
7. Допомогати в переході вулиці тому, хто цього потребує (незрячим, людям похилого віку, малюкам).
8. Стримувати тих дітей, які своєю недисциплінованою поведінкою створюють аварійні ситуації на дорогах.
9. Бути вихованим, культурним. Виконувати усі обов'язки пасажира.
10. Дотримуйся правил їзди на велосипеді.
11. У разі дорожньо-транспортної пригоди надавати можливу допомогу потерпілим і перебувати на місці до прибуття працівників поліції.

Гра-вікторина: «Правила дорожнього руху» (5г клас, класний керівник Бородавкіна М.С.)

Мета: поглибити знання учнів з правил дорожнього руху; продовжити формування уяви школярів про безпеку дорожнього руху під час пересування по вулицям та дорогам; закріпити навички виконання основних правил руху з метою попередження дитячого травматизму.

Обладнання: проектор, ілюстрації дорожніх знаків, картки, призи.

I. Організаційний момент

- Оформлення кабінету для проведення гри.
- Інструктаж членам команд стосовно поведінки під час вікторини та інших організаційних питань.

II. Мотивація навчальної діяльності учнів

Учитель:

Ми з вами живемо у місті, тому щодня перебуваємо в ролі учасника дорожнього руху. Переходимо дорогу - ми пішоходи, рухаємося транспортом - пасажиром, а якщо маємо власний транспорт, то час від часу стаємо водіями. Для виконання цих ролей ми повинні знати правила дорожнього руху та засоби його регулювання.

Порушуючи правила дорожнього руху, ми наражаємо себе на смертельну небезпеку. Тож, щоб не сталося лиха, ми повинні знати елементарні правила дорожнього руху, основні засоби його регулювання, вміти правильно переходити через дорогу, розрізняти типи дорожніх знаків.

Проблема безпеки дорожнього руху виникла із появою колеса та створенням транспортних засобів, які перевозили людей та вантажі. Розкопки міста Помпеї показали, що чотири тисячі років тому вже використовувалися правила дорожнього руху: збереглися дорожні знаки та дорожня розмітка. Минав час, збільшувалися швидкості, зростала кількість транспортних засобів і разом з тим загострювалася проблема безпеки дорожнього руху.

Усі мають пам'ятати,

Що на дорозі не варто жартувати.

У грі повторимо ми правила дорожні

І будемо завжди всі обережні.

А зараз перевіримо ваші знання зі знання Правил дорожнього руху, розпочавши гру «Усім треба пам'ятати, що на дорозі не варто жартувати».

У нас сьогодні дві команди, які будуть змагатися.

III. Проведення гри

1. Представлення команд та їх членів (капітан кожної команди вказує назву своєї команди, представляє членів своєї команди, вказуючи прізвище та ім'я. Кожна з команд оголошує свій девіз).

1. Виконання завдань

I тур «Мозковий штурм»

Кожній команді по черзі пропонується 10 запитань, які передбачають коротку відповідь. Члени команди повинні відповідати досить швидко, оскільки часу на роздуми немає. Відповідає той, хто знає відповідь.

Запитання для команд:

I команда

1. Частина дороги, призначена для руху пішоходів через проїжджу частину... (*пішохідний перехід*).
2. Особа, яка керує транспортним засобом... (*водій*).
3. Написи та лінії на проїжджій частині... (*дорожня розмітка*).
4. Пристрій для регулювання руху в певних напрямках... (*світлофор*).
5. Дорожня розмітка може бути двох видів, а саме: горизонтальна та... (*вертикальна*).
6. Для введення обмежень в русі застосовують ... (*заборонні дорожні знаки*).
7. Пішохідний світлофор, на відміну від звичайного, має тільки ... (*два сигнали червоний та зелений*).
8. Загальною ознакою попереджувальних дорожніх знаків є ... (*трикутник з червоною облямівкою та білим фоном*).
9. Працівник ДАІ, який регулює дорожній рух... (*регулювальник*).
10. Транспорт, який стоїть, обходити тільки... (*позаду*).

II команда

1. Нормативний документ, який встановлює порядок дорожнього руху на всій території України... (*правила дорожнього руху*).
2. Учасниками дорожнього руху є: водій, пішохід та... (*пасажир*).
3. Чорні та білі лінії та смуги, нанесені на стовпи та огорожі ... (*вертикальна дорожня розмітка*).
4. Світлофор з символами людини... (*пішохідний світлофор*).
5. Інформують про розміщення об'єктів сервісу... (*знаки сервісу*).
6. Звичайний світлофор має три сигнали, а саме: червоний... (*жовтий та зелений*).
7. Дорожня розмітка може бути двох видів, а саме вертикальна та ... (*горизонтальна*).
8. Загальною ознакою заборонних знаків є... (*коло з червоною облямівкою та білим фоном*).

9. За розташуванням розрізняють два види світлофорів, а саме: горизонтальні та ...*(вертикальні)*.

10. Особа, яка перебуває у транспорті, проте, не керує ним...*(пасажир)*.

Оцінка туру: за кожну вірну відповідь 1 бал. Максимальна кількість балів

II тур. «Виправ помилки»

2. Кожній команді по черзі пропонують речення з помилками. Помилки треба знайти та виправити. Якщо команда не відповідає, то шанс відповісти отримує друга команда. Результатом виконання завдання є кольорові картки, які отримують члени команди за відповіді. Якщо помилку тільки знайшли – чорна картка (0,5 балів), помилку виправили – коричнева картка (1,0 балів). Після виконання завдання картки передаються капітанами вчителю, для оцінки результатів.

Оцінка туру: загальна кількість балів відповідно кольоровим карткам.

Текст

1. Учасниками дорожнього руху є: автомобіль, пасажир та водій. *(Пішохід)*
2. Пішохід – людина, яка використовує транспортний засіб і знаходиться у ньому, але не причетна до керування ним. *(Пасажир)*
3. Горизонтальна розмітка наноситься на стовпи та огорожі, а вертикальна – на дорогу та бордюри. *(Навпаки)*.
4. Заборонні знаки мають загальну ознаку – трикутник з червоною смугою та білим чи жовтим фоном всередині. *(Круг)*
5. Пішохідні світлофори мають три сигнали з силуетом людини, а саме: червоний, жовтий та зелений. *(Два сигнали, жовтий відсутній)*
6. Інформаційно – вказівні знаки мають загальну ознаку – круг з червоною смугою та білим фоном всередині. *(Заборонні)*
7. Щоб перевозити людей у кузові автокрана необхідне посвідчення водія категорії «С». *(Не можна перевозити людей у кузові автокрана)*
8. Транспортний засіб, що стоїть необхідно обійти спереду, переконавшись, що водій не починає рух. *(Транспортний засіб необхідно обходити позаду)*.
9. Заборонні знаки інформують учасників дорожнього руху про розташування об'єктів обслуговування. *(Знаки сервісу)*.
10. Розрізняють три види дорожньої розмітки: горизонтальна, вертикальна, пішохідна. *(Два види дорожньої розмітки, пішохідна – це вид горизонтальної розмітки)*.

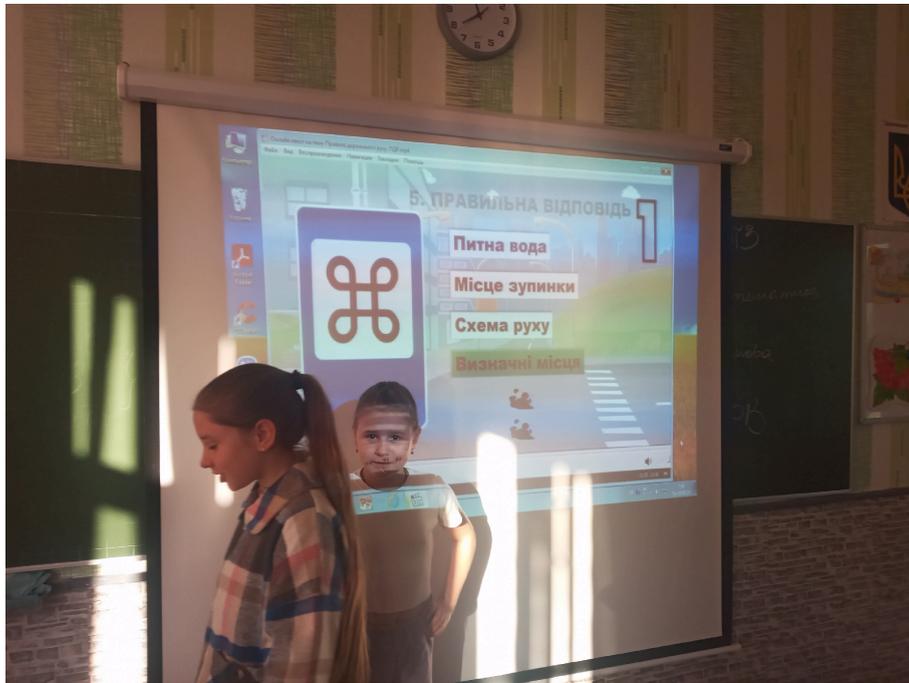
III тур. Інтерактивна бесіда «А чи знаєте ви...»

Запитання: Яка приблизна кількість автотранспорту у світі і в Україні?

Упродовж останніх десятиріч кількість автотранспорту у світі невпинно зростає й у 2018 році досягла вже більше мільярда одиниць. В Україні налічується близько 13 млн автомобілів.

Запитання: Які позитивні та негативні наслідки зростання кількості автотранспорту (автомобілізації)?

Автомобілізація зробила неоціненний внесок у розвиток багатьох галузей промисловості, сільського господарства, зростання товарообігу між різними територіями. Однак, водночас, зростання інтенсивності автомобільного руху у багатьох випадках може призвести до збільшення кількості ДТП із загибеллю і травмуванням людей, пошкодженням автомобілів, руйнуванням дорожніх споруд, кризи вуличного руху у вигляді заторів на дорогах і зниження їх пропускної здатності, погіршення екологічної ситуації.

Запитання: Яке явище в сучасних умовах називають «убивцею № 1» у світі?

Дорожньо-транспортні пригоди називають «убивцею № 1» у світі.

Запитання: Чому не можна розмовляти по телефону і слухати музику у навушниках, коли переходиш проїжджу частину?

Часто діти потрапляють в ДТП через те, що під час переходу вулиці розмовляють по мобільному телефону або ж слухають навушниках музику, оскільки в цей час розсіюється їхня увага та вони не взмозі контролювати ситуацію на дорозі.

Запитання: Які частини тіла пішохода зазнають найбільших травм у випадку зіткнення з ним автомобіля?

У дорослих цей удар припадає на нижні кінцівки, а в дітей – переважно на грудну клітину та голову. Це пов'язано з різницею у зрості між дорослими та дітьми. Саме тому діти зазнають більш важких ушкоджень.

Запитання: Які найбільш дієві засоби захисту водія і пасажирів у легковому автомобілі?

Підголівники в поєднанні з ременем і подушками безпеки є дієвим захистом водія і пасажирів легкових автомобілів. Кожен другий із тих, хто потрапив у

ДТП і не користувався ременем безпеки, отримав серйозні травми, а четверо з п'яти, які пристебнули їх, залишилися неушкодженими.

Запитання: Чому необхідно користуватися ременями безпеки?

При швидкості 60 км/год людина, маса якої складає 75 кг, при зіткненні піддається навантаженню у 3 тонни. Якщо ж водій їхав за містом і зіткнувся з чим-небудь на швидкості, наприклад у 80 км/год, сила інерції досягає 9 тонн! І у тому, і в іншому випадку це вірна смерть. Якщо, звичайно, водій або пасажир не пристебнувся ременем безпеки.

Запитання: Яким чином можна убезпечити дітей, що є пасажирами автомобілю?

Особливо серйозні травми під час зіткнень отримують діти, що сидять не в дитячих сидіннях і не пристебнуті ременями. Тримати дітей на руках теж небезпечно, оскільки при зіткненні, навіть при швидкості близько 40 км/год, дитина вагою 5,5 кг дає на руки того, хто її тримає, навантаження рівноцінне 110 кілограмам. Утримати таку вагу жінці навряд чи вдасться. Найменших дітей (малюків у віці до 18 місяців) краще перевозити в дитячому сидінні, встановленому ззаду спинкою вперед. При зіткненні забезпечується надійний захист потилиці і спини. Крім того, дитячі сидіння для дітей вагою 9-18 кг мають бути обладнані ременями з п'ятьма точками кріплення. Така схема дозволяє розподілити ударне навантаження при зіткненні по більшій поверхні тіла дитини, що знижує вірогідність отримання важких травм.

IV. «Вустами немовляти»

Якщо слово відгадаєте з першої спроби –команда отримує 5 балів. Кожна наступна спроба позбавляє команду 1 балу.

- Він буває різнокольоровий
- Він схожий на палку
- Ним показують на кого-небудь і він зупиняється
- Він завжди є у регулювальника (жезл)
- В місці їх багато
- Вони бувають різні
- Коли знаходишся на ньому, не можна відволікатися
- Часто на ньому світлофори
- На ньому дивляться в усі 4 сторони (перехрестя)
- Його рідко побачиш, але він є
- Коли я виросту я стану ним
- Він завжди махає, повертається у різні сторони або свистить
- Всі його слухають
- Він стоїть, коли не працює світлофор (регулювальник)
- Це , щось таке довге

- Він буває різнокольоровий, а буває одного кольору.
- Перед ним попереджувачий знак - що він буде
- Якщо він є - значить близько залізнична дорога
- Якщо він піднятий – можна їхати (шлагбаум)
- Взимку її часто на видно, а влітку її фарбують
- Вона буває різнокольорова
- Хтось по ній ходить, а хтось перед нею зупиняється
- Вона схожа на конячку (зебра)
- Це щось високе
- Він буває різний
- Всі на нього дивляться
- У нього 3 ока
- Очі світяться по-черзі (світлофор)

V. Підведення підсумків

Учитель:

Ну що ж закінчилася наша гра. Хочу сказати велике дякую всім, хто брав у ній участь. Ви молодці. Ви показали досить глибокі знання з Правил дорожнього руху. Гадаю, що всі ці теоретичні знання ви зможете використати на практиці, у повсякденному житті.

Але вас цікавить кінцевий результат. Мені дуже хотілося б сказати, що перемогла дружба, бо ви всі були на висоті. Але існує наука цифр – математика.

Оголошення результатів вікторини. Нагородження команди-переможниці призами.

Гра-вікторина: «Знай правила дорожнього руху» (5д клас, класний керівник Ковпак Т.С.)

Мета: повторити правила пішоходів, закріпити знання учнів про правила дорожнього руху, дорожні знаки та правила користування громадським транспортом; розвивати творче мислення, уяву, пам'ять, вміння поводитися в екстремальних ситуаціях; виховувати дисциплінованість, свідоме ставлення до обов'язків пішоходів та пасажирів, бажання краще знати правила та суворо їх дотримуватися. Перевірити навички учнів у вирішенні нестандартних ситуацій на дорозі, вміння застосовувати знання з правил дорожнього руху.

Хід заходу

Учитель:

Життя у кожної людини єдине і неповторне, і тому кожен повинен його берегти. Цієї мудрої і дуже важливої науки ми повинні вчитися постійно, щоб одержані знання стали стійкими переконаннями і нормою життя. Правил у нашому докiллі є чимало, їх треба знати і дотримуватися. А в

числі найголовніших правил життя є правила безпечної поведінки на вулицях і дорогах. Як ви гадаєте, хто з учасників дорожнього руху найбільше ризикує отримати травму: пішохід, велосипедист чи пасажир? Статистика стверджує, що пасажир, зокрема легкового автомобіля. А якщо поррахувати, скільки серед постраждалих людей різного віку, то виявиться, що найбільше – ваших однолітків. Тому на сьогоднішньому занятті у вас буде можливість повторити правила поведінки на вулицях і дорогах у вигляді вікторини. Перед початком прослухаємо доволі сумну статистику про дорожньо-транспортні пригоди в Україні та взагалі усьому світі.

За даними ООН дорожні аварії є у всьому світі другою причиною смерті серед молодих людей у віці 5-29 років і третьою причиною смерті людей у віці 30-44 років. В автопригодах щорічно гине приблизно 1,2 мільйони осіб, ще 50 мільйонів людей одержують травми або стають інвалідами.

Кожні 16 хвилин в Україні відбувається ДТП, а кожні дві години гине людина. В середньому за добу в ДТП гине 14 і отримує травми різного ступеню тяжкості понад 100 осіб. В Україні відносна кількість загиблих в ДТП в 4-10 разів більша, ніж в країнах Євросоюзу, США.

У першій половині 1990-х щорічний показник жертв був у рамках 7,5-8,5 тис. чоловік. З 1996 року намітилася тенденція до зменшення кількості загиблих до 5-5,5 тис осіб. На початку століття у зв'язку зі збільшенням автомобілізації і не завжди високим професійним рівнем водіїв розпочалося зростання ДТП і загиблих. Піком став 2007 рік - 9,5 тисяч загиблих і 78,5 тисяч поранених.

Зараз я хочу вас познайомити з історією правил дорожнього руху. Був час, коли по вулицях і дорогах їздили лише вершники верхи на конях, колісниці й кінні вози. Їх можна вважати першими транспортними засобами. Їздили вони, не дотримуючись жодних правил, і тому нерідко стикалися один з одним. Адже вулиці міст у ті часи зазвичай були вузькими, а дороги звивистими і нерівномірними. Стало ясно, що треба упорядкувати рух по вулицях і дорогах, тобто винайти правила, які зробили б рух по ним зручним і безпечним.

Перші правила дорожнього руху з'явилися більш 2000 років тому, ще при Юлії Цезарі.

Вони допомагали регулювати рух по вулицях міст. Деякі з цих правил дійшли до наших днів. Наприклад, вже в ті давні часи на багатьох вулицях було дозволено тільки односторонній рух.

Наприкінці XVIII століття з'явилися перші «саморушні візки» - автомобілі. Їздили вони дуже повільно і викликали у багатьох критику і насмішки. Наприклад, в Англії ввели правило, за яким попереду кожного

автомобіля повинен був йти людина з червоним прапором або ліхтарем і попереджати зустрічні карети і вершників. А швидкість руху не повинна була перевищувати 3 кілометри в годину; крім того, водіям заборонялося подавати попереджувальні сигнали. Ось такі були правила: не свисти, не дихай і повзи як черепаха.

Але, незважаючи ні на що, автомобілів ставало все більше і більше. І в 1893 році у Франції з'явилися перші правила для автомобілістів. Спочатку в різних країнах були різні правила. Але це було дуже незручно.

Тому в 1909 році на Міжнародній конференції в Парижі була прийнята Конвенція з автомобільного руху, яка встановила єдині правила для всіх країн. Ця Конвенція запровадила перші дорожні знаки, встановила обов'язки водіїв і пішоходів.

Сучасним правилам дорожнього руху майже 100 років.

А чи знаєш ти, коли з'явився звичний для нас **світлофор**?

Виявляється, регулювати рух з допомогою механічного приладу почали вже 140 років тому, у Лондоні. Перший світлофор стояв у центрі міста на стовпі висотою 6 метрів. Керував ним спеціально приставлений людина. З допомогою системи ременів він піднімав і опускав стрілку приладу. Потім стрілку замінив ліхтар, який працював на світильному газі. В ліхтарі були зелені і червоні скла, а жовті ще не придумали.

Перший електричний світлофор з'явився в США, в місті Клівленді, в 1914 році. Він теж мав лише два сигнали - червоний і зелений - і управлявся вручну. Жовтий сигнал заміняв застережливий свисток поліцейського. Але вже через 4 роки в Нью-Йорку з'явилися триколірні електричні світлофори з автоматичним управлінням.

У нас в країні перший **світлофор** з'явився в 1929 році в Москві. Він був схожий на круглий годинник з трьома секторами - червоним, жовтим і зеленим. А регулювальник вручну повертав стрілку, встановлюючи її на потрібний колір.

Вікторина

1. Що таке проїжджа частина? *(Це частина вулиці, де їдуть машини)*
2. Що таке пішохідний тротуар? *(Це частина вулиці, де ходять пішоходи)*
3. Де йти, якщо немає тротуару? *(По узбіччю)*
4. Де можна перейти вулицю? *(По переходу)*
5. На яке світло потрібно переходити вулицю? *(На зелене світло)*
6. При якому світлі рухатися не можна? *(При червоному світлі)*
7. На яке світло можуть рухатися машини? *(На зелене світло)*
8. Які технічні засоби регулювання руху ви знаєте? *(Світлофор, дорожні знаки)*

9. Як визначити, що машина збирається повернути направо (наліво)?
(Включається і блимає правий (лівий) ліхтарик - покажчик повороту)
10. Яку небезпеку для пішоходів представляють зимові дороги? (На слизькій дорозі збільшується гальмівний шлях машин, дороги звужені з-за снігу, снігові замети, ожеледь заважають руху машин)
11. Які ви знаєте спеціальні автомобілі? (До спеціальних автомобілів відносяться пожежні, медичні, аварійні, автокрани та інші)
12. Чи у велосипедиста шлях гальмування? (Так. Ніякий транспорт зупинитися відразу під час руху не може)
13. Як ви розумієте вислів «час-пік»? (Це час найбільшого руху)

Гра

Представнику від команди дають список понять та термінів по темі. Завдання – без жодного слова, за допомогою рухів, міміки і жестів показати своїй команді дані слова.

- Водій
- Велосипедист
- Світлофор
- Пішоход
- ДТП (аварія)
- Пасажир

Учитель:

На закінчення давайте ще раз нагадаємо правила усіх учасників руху

1-й учень:

Любіть себе та інших поважайте,
Своє життя й здоров'я бережіть.
І правильну дорогу обирайте,
Якщо до старості вважаєте дожить.

2-й учень:

Щоб не спізнитись - ви не поспішайте.
Раніше вийдіть, щоб спокійно йти.
А на дорозі рот не роззявляйте,
щоб і життя, й здоров'я зберегти.

3-й учень:

Бо їде транспорт, всюди перехожі.
Хтось на роботу, хтось з роботи йде.
Чи сіє дощ, чи дні стоять погожі,
А рух не зупиняється ніде.

4-й учень:

Летять машини, швидкість в них висока.
Миттєво транспорт цей не зупинить.

І хоч дорога, може, й не широка,
Та через неї, діти, не біжіть.

5-й учень:

Спіткнутись можна чи перечепитись..
Летять машини, вже несила встать.
Автомобіль не може зупинитись...
Страшне нещастя може вас спіткати.

Учитель:

Дорогу виберіть до рідної вам школи,
Щоб світлою й безпечною була.
І навростець теж не ходіть ніколи,
Собі й нікому не бажайте зла.

Бесіда: «Безпека на дорогах - це наше життя»
(ба клас, класний керівник Третьякова Н.М.)

Мета:

- Формувати у школярів навички безпечної поведінки на дорогах.
- Розвивати уважність, спостережливість, самоконтроль.
- Виховувати відповідальність за своє життя та життя інших.

Хід бесіди:

Учитель:

Доброго дня, діти! Сьогодні ми поговоримо з вами про важливу тему - безпеку на дорогах.

Учні:

Доброго дня!

Учитель:

Дорога - це місце, де рухаються автомобілі, автобуси, трамваї, велосипеди, пішоходи. Всі ці учасники дорожнього руху повинні дотримуватися правил, щоб уникнути аварій.

Учні:

Так, це правильно.

Учитель:

А ви знаєте, які правила дорожнього руху повинні дотримуватися пішоходи?

Учні:

Так, знаємо. Пішоходи повинні переходити дорогу по пішохідних переходах, на зелений сигнал світлофора, не розмовляючи по телефону, не відволікаючись на сторонні предмети.

Учитель:

Правильно. А ще пішоходи не повинні вибігати на дорогу з-за транспорту, з-за будівель, кущів.

Учні:

Так, це теж правильно.

Учитель:

А ви знаєте, які правила дорожнього руху повинні дотримуватися водії?

Учні:

Так, знаємо. Водії повинні дотримуватися швидкості руху, не переїжджати пішоходів на пішохідних переходах, не виїжджати за стоп-лінію, не обганяти наближається транспорт.

Учитель:

Правильно. А ще водії не повинні їздити в нетверезому вигляді.

Учні:

Так, це теж правильно.

Учитель:

А тепер давайте пограємо в гру. Я буду називати ситуації, а ви будете говорити, чи небезпечно в них поводитися.

Гра

Учитель:

Переходити дорогу по пішохідному переходу, на червоний сигнал світлофора.

Учні:

Небезпечно.

Учитель:

Переходити дорогу на зелений сигнал світлофора, не дивлячись по сторонам.

Учні:

Небезпечно.

Учитель:

Переходити дорогу по пішохідному переходу, коли машини зупинилися.

Учні:

Небезпечно.

Учитель:

Переходити дорогу по пішохідному переходу, коли машини їдуть повільно.

Учні:

Небезпечно.

Учитель:

Вибігати на дорогу з-за транспорту.

Учні:

Небезпечно.

Учитель:

Вибігати на дорогу з-за будівель, кущів.

Учні:

Небезпечно.

Учитель:

Обганяти наближається транспорт.

Учні:

Небезпечно.

Учитель:

Виїжджати за стоп-лінію.

Учні:

Небезпечно.

Учитель:

Їздити в нетверезому вигляді.

Учні:

Небезпечно.

Учитель:

Я хочу, щоб ви завжди пам'ятали про те, що дорога - це не місце для ігор. На дорозі потрібно бути уважними і дотримуватися правил, щоб не потрапити в аварію.

Учні:

Так, ми будемо дотримуватися правил дорожнього руху.

Учитель:

Спасибі вам за увагу.

Вікторина з правил дорожнього руху

Завдання 1

Який сигнал світлофора забороняє рух пішоходів?

- Червоний
- Жовтий
- Зелений

Відповідь: Червоний

Завдання 2

Чи можна починати переходити вулицю на жовтий сигнал світлофора?

- Так
- Ні

Відповідь: Ні

Завдання 3

Яка тварина втекла із зоопарку, щоб увесь день лежати на перехресті посеред дороги?

- Зебра
- Осел
- Кролик

Відповідь: Зебра

Завдання 4

Чи можна перебігати дорогу?

- Так
- Ні

Відповідь: Ні

Завдання 5

У школі ми – учні, а на дорозі- _____;

- Пішоходи
- Водій
- Пасажир

Відповідь: Пішоходи

Завдання 6

Як називається частина дороги, призначена для пішоходів?

- Пішохідна зона
- Пішохідна доріжка
- Пішохідний перехід

Відповідь: Пішохідний перехід

Завдання 7

Які правила дорожнього руху повинні дотримуватися пішоходи?

- Переходити дорогу по пішохідних переходах, на зелений сигнал світлофора, не розмовляючи по телефону, не відволікаючись на сторонні предмети.
- Не вибігати на дорогу з-за транспорту, з-за будівель, кущів.

Відповідь: Так

Завдання 8

Які правила дорожнього руху повинні дотримуватися водії?

- Дотримуватися швидкості руху, не переїжджати пішоходів на пішохідних переходах, не виїжджати за стоп-лінію, не обганяти наближається транспорт.
- Не їздити в нетверезому вигляді.

Відповідь: Так

Завдання 9

Які правила дорожнього руху повинні дотримуватися пасажирі?

- Пристебнутися ременем безпеки, не відволікатися на сторонні предмети, не розмовляти по телефону.
- Допомогати пішоходам переходити дорогу.

Відповідь: Так

Завдання 10

Як можна убезпечити дітей, що є пасажирами автомобілю?

- Пристебнути їх ременем безпеки, встановити дитяче автокрісло, не їздити в нетверезому вигляді.

Відповідь: Так

Відповіді на запитання вікторини можна зачитувати, а можна роздавати дітям картки з запитаннями і відповідями. Діти повинні знайти правильну відповідь і підняти руку. Після вікторини можна провести обговорення. Діти можуть розповісти про власні випадки, коли вони або їхні знайомі порушували правила дорожнього руху.

Учитель:

Діти, пам'ятайте, що ваше життя і життя інших людей у ваших руках. Будьте уважними на дорогах і дотримуйтеся правил дорожнього руху.

Виховний захід: «Правила дорожнього руху знаєш – то ж здоров'я зберігаєш»
(6в клас, класний керівник Антонова Н.О.)

Мета: поглибити знання учнів з правил дорожнього руху; продовжити формування уяви школярів про безпеку дорожнього руху під час пересування по вулицям та дорогам; закріпити навички виконання основних правил руху з метою попередження дитячого травматизму.

Форма проведення: тематична вікторина з елементами практичної дискусії.

Хід заходу

I. Вступна частина

1. Показ відеороликів, фрагментів новин про ДТП.

Учитель:

Кожного дня ми спостерігаємо за новинами і бачимо чим вони насичені.

Актуально: (статистичні дані)

За статистикою, приблизно три чверті всіх ДТП з участю дітей відбуваються як результат їх непередуманих дій. Найчастіше трапляються:

1. Перехід через дорогу в недозволеному місці – 35 – 40 %.
2. Несподіваний вихід із-за транспорту, що стоїть або рухається – 25 – 30%.

3. Недотримання сигналів світлофора – 10 – 15%
4. Гра на дорозі або рух по ній при наявності тротуару – 5 – 10%.

А чи знаєте ви, який вид транспорту найнебезпечніший?

Плакат на дошці: на 1 млн. людей відбувається нещасних випадків:

- на залізниці – 0,05
- на приватному транспорті – 0,6
- на літаках – 1,0
- на автомобільному транспорті – 9,0

Розповідь вчителя з демонстрацією слайдів

У січні 1683 року Петро I видав указ про введення Правил дорожнього руху. Ці правила вказували на те, де можна було їздити, де зупинитися кінним екіпажем. З часом вони змінювалися, доповнювалися. А ось у 1891 році в нашій країні з'явився перший автомобіль.

- Перші водійські права у Росії були видані візнику Івану Іванову у 1784 році.
- Світлофор з'явився раніше автомобіля на 30 років. Це було у 1868 році у центрі Лондону поліцейський змінював червоне світло ліхтаря на зелене, регулюючи дорожній рух на вулицях міста.
- перший у світу автопробіг здійснили восени 1888 року на автомашині Карл Бена.
- На таксі можна було проїхатися понад 3000 років потому. Давні єгиптяни користувалися колісницями, де замість лічильника були пісочні годинники.
- Незвичайна дорога була зроблена в скелі на березі Дунаю солдатами імператора Трояна, її так і назвали «Троянова дорога».
- Правилам дорожнього руху у нашій країні понад 200 років.

Щоб краще пригадати та систематизувати наші знання правил дорожнього руху ми з вами проведемо вікторину і допоможуть мені у цьому мої помічники, яких хочу вам представити наших ведучих: *(представлення ведучих)*.

Вікторину проведемо у вигляді змагань двох команд, які ми зараз утворимо. Кожна з команд обирає собі назву та капітана.

Захід починається словами ведучих:

1-й Ведучий:

Ми з вами щодня, перебуваємо в ролі учасника дорожнього руху. Переходимо дорогу – ми пішоходи, рухаємося транспортом – пасажиром, а якщо маємо власний транспорт, то час від часу стаємо водіями. Для виконання цих ролей ми повинні знати правила дорожнього руху, та засоби його регулювання.

2-й Ведучий:

Порушуючи правила дорожнього руху, ми наражаємо себе на смертельну небезпеку. Тож, щоб не сталося лиха ми повинні знати елементарні правила дорожнього руху, основні засоби його регулювання, вміти правильно переходити через дорогу та переводити своїх менших братів та сестер, розрізняти типи дорожніх знаків, щоб завчасно скористатися інформацією для своїх подальших дій.

Отож, тема сьогоднішнього заходу, як ви вже здогадались, «**Правила дорожнього руху знаєш – то ж здоров'я зберігаєш**».

1-й Ведучий:

Головна наша мета - систематизувати та повторити матеріал з теми Правил дорожнього руху. Але щоб це було водночас цікаво та відклалося приємним спогадом у пам'яті, формою нашого заходу буде тематична вікторина.

2-й Ведучий:

Усі мають пам'ятати,
Що на дорозі не варто жартувати.
У грі повторимо ми правила дорожні
І будемо завжди всі обережні.

1-й Ведучий:

Але перед початком вікторини прослухаємо доволі сумну статистику по дорожньо-транспортним пригодам в Україні та взагалі усьому світі.

2-й Ведучий:

За даними ООН дорожні аварії є у всьому світі другою причиною смерті серед молодих людей у віці 5-29 років і третьою причиною смерті людей у віці 30-44 років. В автопригодах щорічно гине приблизно 1,2 мільйони осіб, ще 50 мільйонів людей одержують травми або стають інвалідами.

Кожні 16 хвилин в Україні відбувається ДТП, а кожні дві години гине людина. В середньому за добу в ДТП гине 14 і отримує травми різного ступеню тяжкості понад 100 осіб. В Україні відносна кількість загиблих в ДТП в 4-10 разів більша, ніж в країнах Євросоюзу, США.

1-й Ведучий:

У першій половині 1990-х щорічний показник жертв був у рамках 7,5-8,5 тис. чоловік. З 1996 року намітилася тенденція до зменшення кількості загиблих до 5-5,5 тис осіб. На початку століття у зв'язку зі збільшенням автомобілізації і не завжди високим професійним рівнем водіїв розпочалося зростання ДТП і загиблих. Піком став 2007 рік - 9,5 тисяч загиблих і 78,5 тисяч поранених.

2-й Ведучий:

Дослідження свідчать, що залежно від ролі в дорожньому русі потерпілі від порушень поділяються таким чином: водії – 25,4%, пасажирів – 31,3%, пішоходи – 40,4%, велосипедисти – 1,9%, інші особи – 1,0%. Найбільш уразливою групою потерпілих є пішоходи, адже вони найбільш чисельні учасники дорожнього руху.

1-й Ведучий:

Майже 60% жертв - результат ДТП на замських дорогах і 40% - у населених пунктах. За кількістю жертв ДТП Україна займає 5 місце в Європі після Росії, Італії, Франції та Німеччини.

За останні 20 років в Україні на дорогах загинули 137 тисяч людей. Ще близько мільйона були травмовані.

І це не просто цифри. Це численні зруйновані плани та цілі. Це зруйновані сім'ї. Зруйновані долі. Зруйновані життя. Зруйновані цілком і повністю...

Тому, щоб зберегти своє життя, життя близьких, життя оточуючих, всі ми маємо хоча б знати та дотримуватись правил дорожнього руху. І маємо надію, що наша вікторина вам в цьому допоможе.

2-й Ведучий:

Перш за все, представимо наше вельмишановне журі. Право оцінювати наші команди надамо нашим гостям.

(Представлення членів журі вчителем).

1-й Ведучий:

Отож, коли всі готові, розпочнемо.

2-й Ведучий:

Конкурс №1 «Розминка - Мозковий штурм»

Кожній команді по черзі пропонується 10 запитань, які передбачають коротку відповідь. Члени команди повинні відповідати досить швидко, оскільки часу на роздуми немає. Відповідає той, хто знає відповідь.

Оцінка конкурсу: за кожну вірну відповідь 1 бал. Максимальна кількість балів 10.

1-й Ведучий:

I команда

1. Частина дороги, призначена для руху пішоходів через проїжджу частину... *(пішохідний перехід).*
2. Особа, яка керує транспортним засобом...*(водій).*
3. Написи та лінії на проїжджій частині...*(дорожня розмітка).*
4. Пристрій для регулювання руху в різних напрямках... *(світлофор).*

5. Дорожня розмітка може бути двох видів, а саме: горизонтальна та...*(вертикальна)*.
6. Для введення обмежень в русі застосовують ...*(заборонні дорожні знаки)*.
7. Пішохідний світлофор, на відміну від звичайного, має тільки ...*(два сигнали червоний та зелений)*.
8. Загальною ознакою попереджувальних дорожніх знаків є ...*(трикутник з червоною облямівкою та білим фоном)*.
9. Працівник поліції, який регулює дорожній рух...*(регулювальник)*.
10. Транспорт, який стоїть обходити тільки...*(позаду)*.

2-й Ведучий:

II команда

1. Нормативний документ, який встановлює порядок дорожнього руху на всій території України...*(правила дорожнього руху)*.
2. Учасниками дорожнього руху є: водій, пішохід та...*(пасажир)*.
3. Чорні та білі лінії та смуги, нанесені на стовпи та огорожі ...*(вертикальна дорожня розмітка)*.
4. Світлофор з символами людини...*(пішохідний світлофор)*.
5. Інформують про розміщення об'єктів сервісу...*(знаки сервісу)*.
6. Звичайний світлофор має три сигнали, а саме: червоний...*(жовтий та зелений)*.
7. Дорожня розмітка може бути двох видів, а саме вертикальна та ...*(горизонтальна)*.
8. Загальною ознакою заборонних знаків є...*(коло з червоною облямівкою та білим фоном)*.
9. За розташуванням розрізняють два види світлофорів, а саме: горизонтальні та ...*(вертикальні)*.
10. Особа, яка перебуває у транспорті, проте, не керує ним...*(пасажир)*.

1-й Ведучий:

Конкурс № 2 «Виправ помилки»

Кожній команді по черзі пропонують речення з помилками. Помилки треба знайти та виправити. Якщо команда не відповідає, то шанс відповісти отримує друга команда.

Якщо помилку тільки знайшли – 0,5 балів, помилку виправили – 1,0 балів.

Текст

1. Учасниками дорожнього руху є: автомобіль, пасажир та водій.
(Пішохід)

2. Пішохід – людина, яка використовує транспортний засіб і знаходиться у ньому, але не причетна до керування ним. (Пасажир)

3. *Горизонтальна розмітка наноситься на стовпи та огорожі, а вертикальна – на дорогу та бордюри. (Навпаки).*

4. Заборонні знаки мають загальну ознаку – трикутник з червоною смугою та білим чи жовтим фоном всередині. (Круг)

5. *Пішохідні світлофори мають три сигнали з силуетом людини, а саме: червоний, жовтий та зелений. (Два сигнали, жовтий відсутній)*

6. Інформаційно – вказівні знаки мають загальну ознаку – круг з червоною смугою та білим фоном всередині. (Заборонні) .

7. *Щоб перевозити людей у кузові автокрана необхідне посвідчення водія категорії «С». (Не можна перевозити людей у кузові автокрана)*

8. Транспортний засіб, що стоїть необхідно обійти спереду, переконавшись, що водій не починає рух. (Транспортний засіб необхідно обходити позаду).

9. *Заборонні знаки інформують учасників дорожнього руху про розташування об'єктів обслуговування. (Знаки сервісу).*

10. Розрізняють три види дорожньої розмітки: горизонтальна, вертикальна, пішохідна. (Два види дорожньої розмітки, пішохідна – це вид горизонтальної розмітки).

2-й Ведучий:

Конкурс № 3 «Збери знак»

Капітани кожної команди по черзі обирають конверти з завданнями. На виконання завдання пропонується 1 хвилина. Якщо команда виконала завдання раніше - піднімають руку. *(Відновити знаки)*

За вірно виконане завдання 2 бали. Максимальна кількість балів – 4.

1-й Ведучий:

Конкурс № 4 Конкурс капітанів. «Хто такий? Що таке?»

Грає капітан команди. За одну хвилину гравець повинен пояснити якомога більше слів, які йому будуть пропонувати.

Оцінювання: 1 бал за вірне пояснення. Максимальна кількість балів – кількість вірних пояснень за одну хвилину.

По 8 понять по черзі:

1. *Пішохід. (Учасник дорожнього руху поза транспортним засобом).*
2. *Водій. (Учасник дорожнього руху, який керує транспортним засобом).*
3. *Дорожня розмітка. (Зображення на дорозі, бордюрі чи дорожніх спорудах).*
4. *Пасажир. (Учасник дорожнього руху, який знаходиться у транспортному засобі, але не причетний до керування ним).*

5. *Дорожній знак. (Інформація для учасників дорожнього руху).*
6. *«Зебра» на дорозі. (Горизонтальна дорожня розмітка).*
7. *Заборонний знак. (Запроваджує чи скасовує обмеження в русі).*
8. *Світлофор. (Пристрій для регулювання дорожнього руху).*
9. *Таблички до дорожніх знаків. (Уточнюють чи обмежують дію знаку).*
10. *Правила дорожнього руху. (Нормативний документ, що встановлює порядок дорожнього руху на певній території).*
11. *Пішохідний світлофор. (Пристрій, що регулює рух пішоходів).*
12. *Регулювальник. (Працівник ДАІ, що регулює рух на дорозі, з посвідченням та відповідною екіпіровкою).*
13. *Учасники дорожнього руху. (Водій, пасажир, пішохід).*
14. *Сигнали світлофора. (Зелений, жовтий, червоний).*
15. *Попереджувальний дорожній знак. (Попередження про небезпечну ділянку дороги).*
16. *Дорожньо-транспортна пригода. (подія, що сталася під час руху транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки).*

2-й Ведучий:

Конкурс № 5 «Швидка допомога»

Команди визначають по одному учаснику. Людина умовно потерпіла у ДТП та терміново потребує домедичної допомоги. В результаті отриманих травм відбувається втрата крові. Командам необхідно накласти пов'язку на голову. Переможець визначається за якістю надання допомоги та швидкістю.

(Підведення підсумків)

Учитель:

Ну що ж закінчилася наша вікторина. Хочемо сказати велике дякую всім, хто приймав в ній участь. Ви молодці. Ви показали досить глибокі знання з правил дорожнього руху. Гадаю, що всі ці теоретичні знання ви зможете використати на практиці, у повсякденному житті. Дякуємо за увагу та співпрацю.

Виховний захід: «Правила дорожнього руху ти знай і про них пам'ятай»

(6г клас, класний керівник Лугова С.В.)

Мета: навчити учнів дотримуватися правил дорожнього руху у повсякденному житті; донести важливість дотримання ПДР для життя та здоров'я кожної людини; розвивати культуру поведінки дитини на проїжджій частині як пішохода, велосипедиста; виховувати свідомих учасників

дорожнього руху; формувати вміння працювати в команді, спілкуватися одне з одним.

Хід заходу

Учитель:

Кожного дня по дорозі у школу чи зі школи, йдучи у магазин чи граючись на вулиці, нас можуть підстерігати небезпеки.

Щоб вберегти своє життя і здоров'я, необхідно дотримуватися правил дорожнього руху, бути уважними під час переходу дороги, слідувати сигналам світлофора. Уважність на дорозі допоможе вам вберегтися від небажаних наслідків.

Правила дорожнього руху

Вулиця міста широка і гарна,
Діти ідуть, як і слід, тротуаром,
А тротуар далі взяв і скінчивсь:
Як же іти пішохід розгубивсь.
Треба всім знати і ти теж послухай:
Зліва слід стати, на зустріч йти руху.
В навушниках, хлопчику, ти не ходи,
Бо не почуєш своєї біди.
Тримай же за руку міцно сестричку:
Пустує вона, бо іще невеличка;
Ти покажи друга їй, світлофора,
Хто з ним не дружить – біду має, горе.
Світло червоне – звичайно, стоїш,
Жовте – увага, зелене – хутчіш!
На ковзанах по дорозі не слід
Кататися дітям: є ковзанка – лід.
І для скейтбордів проїжджа частина
Не буде безпечною. Слуха хлопчина –
Влітає в одне, вилітає в інше вухо;
Та це не для правил дорожнього руху!
Прослухати мало – їх треба ще й знати.
Ти встиг якнайбільше запам'ятати?

Конкурс «Розумники»

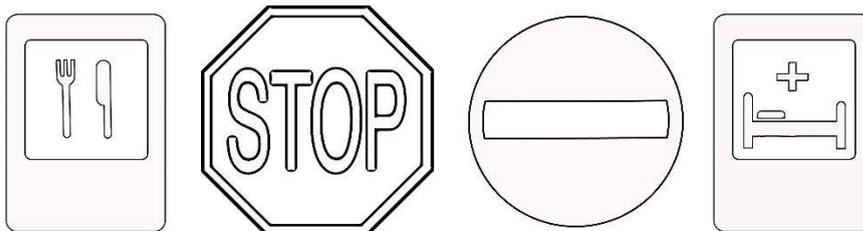
Учням по-черзі задаються питання, правильна відповідь на які приносить 1 бал.

1. В яких місцях пішоходу дозволяється переходити дорогу? (У місцях, де є пішохідний перехід)
2. Що означає червоний сигнал світлофора? (Стій)

3. З якого віку велосипедисту дозволяється їздити дорогами загального користування? *(З 14 років)*
4. Як обійти автобус на зупинці? *(Позаду, або дочекатись, коли автобус від'їде від зупинки)*
5. Чи дає дорожній знак «Діти» перевагу пішоходу при переході дороги? *(Ні, не дає)*
6. Як треба пішоходу пересуватись замиською дорогою, де нема тротуару? *(Узбіччям, назустріч транспорту, що рухається)*
7. Для чого вздовж дороги наноситься лінія розмітки? *(Ділить дорогу на смуги руху)*
8. В який бік при переході дороги необхідно подивитися у першу чергу? *(Ліворуч)*
9. Що таке перехрестя? *(Місце перетинання вулиць, доріг)*
10. На який сигнал світлофора можна переходити дорогу? *(На зелений)*
11. Назвіть ділянку вулиці, по якій дозволяється йти пішоходам. *(Тротуар)*
12. Де потрібно перетинати проїзну частину, якщо немає позначеного пішохідного переходу? *(На ділянці дороги, що добре проглядається, де нема огороження)*
13. Чи дозволяє рух через дорогу жовтий сигнал світлофора, що загорівся після червоного? *(Ні)*
14. Чому не можна переходити дорогу навскіс? *(Шлях стає довшим, ускладнено спостереження за автотранспортом, що рухається)*
15. Чи дозволяється буксирування велосипедистів, мопедів? *(Ні, не дозволяється)*
16. Чи дозволяється рух велосипедистів тротуарами чи пішохідними доріжками? *(Не дозволяється (крім дітей до 7 років під наглядом дорослих))*

Конкурс «Розфарбуй знак»

Кожна команда обирає по 2 учасника, які за відведений час мають правильно розфарбувати шаблон дорожнього знаку. Кількість отриманих балів – 2 за кожну правильний знак.

Конкурс «Знайди відповідність»

Кожна команда отримує фотокартки певних дорожніх знаків і підписи, що ці знаки означають. Необхідно правильно з'єднати зображення і підпис. Кожна правильна відповідь приносить 1 бал.

Рух прямо або праворуч

Дорожні роботи

Пішохідний перехід

Лікарня

Поворот праворуч заборонено

Обгін заборонено

Швидкість 50 км

Обережно, діти

Конкурс «Так» чи «Ні»

1. Пішохід, якщо немає тротуару, має йти ліворуч узбіччя на зустріч руху (*так*).
2. Місце, де перетинаються вулиці, називається перехрестям (*так*).
3. Підземний перехід називається «зебра» (*ні*).
4. Дорогу на зелене світло краще перебігати якомога швидше (*ні*).
5. Дорожні знаки потрібно знати водієві, а не пішоходу(*ні*)
6. Існують спеціальні світлофори для пішоходів. У них тільки два кольори – зелений і червоний (*так*).
7. Дороги бувають із двостороннім і одностороннім рухом (*так*).
8. Щоб перейти дорогу із двостороннім рухом, треба подивитися ліворуч, дійти до середини дороги й подивитися праворуч (*так*).

Конкурс «Загадки»

Учитель зачитує загадку, якщо команда знає відповідь, підносить вгору картку і називає свій варіант. Правильна відповідь приносить 1 бал, неправильна – шанс іншій команді відповісти.

1. Різні скельця є у мене: червоне, жовте і зелене.
Можу ними я сказати: «Йти», «Стояти», «Зачекати». (*Світлофор*)
2. На дорозі звір лежить:
Весь у смужку, ніби спить.
У степу він народився,
А у місті нам згодився.
Цього звіра звати «зебра»,
В нього є смугасті ребра.
Знає кожний пішохід –
Це безпечний ... (*Перехід*)
3. На дорозі – хрестик.
Що це? ... (*Перехрестя*)
4. Як маленький білий мур,
Край доріг лежить ... (*Бордюр*)

5. Знає навіть і гусак,
Що таке дорожній ... (Знак)
6. Попереджає: «Залізна дорога!» -
Довжезна рука-пересторога. (Шлагбаум)
7. Пішоходу справжній дар
Цей широкий ... (Тротуар)
8. Для доріг він хлопець свій.
За кермом сидить ... (Водій)
9. Квиток мені вручив касир.
Не «заєць» я, а ... (Пасажир)
10. Два братиї попереду біжать,
А два позаду наздоганяють. (Колеса)
11. Двоє ніг у швидкого коня,
Має він одне око і роги.
Я катаюсь на ньому щодня,
Хоч і добре натомлюю ноги. (Велосипед)

Підводення підсумків по кожному конкурсу, оголошення переможців.

Учитель:

Завжди необхідно бути обережними! Не важливо, йдете ви по тротуару чи переходите дорогу, їдете на велосипеді, завжди необхідно бути уважними. Інколи життя і здоров'я може зберегти просте дотримання правил дорожнього руху.

Вікторина: «Безпека дорожнього руху в умовах військового стану» (7а клас, класний керівник Мамренко Ю.С.)

Мета: передати учасникам важливі знання і принципи безпеки на дорозі в умовах військового конфлікту, надаючи їм інформацію про правила та заходи безпеки; підвищити загальну свідомість щодо ризиків, пов'язаних з рухом на дорогах під час війни, і навчити учасників розпізнавати певні небезпеки; підготовка до Надзвичайних Ситуацій.

Хід заняття

I. Вступна частина

Дорога як об'єкт особливої небезпеки потребує системної роботи, адже кожна дитина почуває себе у безпеці тоді, коли знає, як правильно діяти у тій чи іншій екстремальній ситуації.

Безпека на дорозі – дуже важлива тема. Щороку в світі від дорожньо – транспортних пригод гине понад 250 тисяч людей. За рік в Україні гине понад 5 тисяч людей, а понад 30 тисяч – отримують травми.

Щоб упередити небезпеку для здоров'я і життя, треба дуже добре знати ці Правила і застосовувати їх.

II. Бесіда «Що під час воєнного стану можна робити на дорогах, а що заборонено??»

Заборонено:

- *використовувати відео реєстратори.*

(Українським водіям заборонили їх використовувати, щоб уникнути розголошення інформації про переміщення та хід виконання завдань сил оборони, яка може якось допомогти противнику).

- *фотографувати місцевість та публікувати.*

Не розповсюджуйте інформацію, яка несе загрозу для України!

(Фото може бути з координатами інфраструктури, розташування ЗСУ тощо)

- *Знаходячись на вулиці, не можна підходити та торкатися невідомих речей!* Неможна брати у руки: іграшки, коробки, телефони тощо.

- (Навіть звичайні побутові предмети можуть бути заміновані)

- *Неможна підпалюйте суху траву, очерет, чагарники тощо.*

(В умовах воєнного стану такі дії прирівнюються до диверсії!)

III. Вікторина

Питання 1

Як правильно діяти, якщо ви опинилися в районі з бойовими діями під час подорожі в автомобілі?

Відповідь: Ви повинні знову повернути автомобіль назад або знайти безпечне місце для приховування, таке як під забудову, і залишитися там до завершення бойових дій.

Питання 2

Які заходи безпеки слід приймати, коли ви чуєте повідомлення про повітряну атаку під час подорожі?

Відповідь: Важливо відразу знайти найближче сховище, таке як підземний перехід або бункер, і залишитися там до завершення атаки.

Питання 3

Чому важливо зберегти безпечну відстань від військових та аварійних об'єктів на дорозі?

Відповідь: Зберігати безпечну відстань від таких об'єктів, це може захистити вас від можливих вибухів та небезпеки.

Питання 4

Що має бути у вашій екстреній сумці під час подорожі в умовах війни?

Відповідь: У вашій екстреній сумці повинні бути документи (паспорт, ідентифікаційні документи), вода, консерви, медичні засоби та фонарик.

Питання 5

Як слід діяти під час нічних обстрілів на дорозі?

Відповідь: Під час нічних обстрілів на дорозі слід зменшити освітлення автомобіля, вимкнути внутрішнє освітлення та залишитися в кабіні, уникаючи виходу.

Питання 6

Як ви можете надати допомогу, якщо стали свідком аварії під час війни?

Відповідь: Постарайтеся надати першу допомогу потерпілим, якщо це безпечно, і викликайте медичну допомогу або допомогу військових.

Питання 7

Як треба поводитися в районі з бойовими діями, якщо вам дійсно потрібно проїхати через нього?

Відповідь: Намагайтеся уникати таких районів і слухайте інструкції військових чи цивільних влад. Якщо вам дійсно потрібно туди потрапити, робіть це на власний ризик і під супроводом, якщо це можливо.

IV. Перегляд відео ролика «Правила дорожнього руху»

V. Підсумок

Учитель:

Нехай ця вікторина нагадує нам про важливість безпеки на дорозі, навіть у надскладні часи.

Презентація «Безпека руху - запорука життя і здоров'я» (7а клас, класний керівник Мамренко Ю.С.)

Правила дорожнього руху України

Відповідає офіційному тексту

3 ілюстрації основних положень

100 ІСТОРИЙНИХ ЗНАКІВ

Правила дорожнього руху (скорочено: ПДР) — перелік правил, що регулюють обов'язки водіїв транспортних засобів та пішоходів, а також технічні вимоги, визначені до транспортних засобів для забезпечення безпеки дорожнього руху.

ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ

- Переходь вулицю тільки на зелене світло світлофора по збірці або по підземному переходу.
- Перед пішохідним переходом подивися ліворуч. Переконайся, чи немає поруч машин. Переходи. Дивися до правого, подивися назад. Якщо немає вільний - переходи.
- Не переходи дорогу в незрозумілому місці. На перехресті дороги перед близько їдучим транспортом.
- НЕ грай в гри поряд з проїзною частиною. НЕ вибігай за межами на дорогу. НЕ катайся на велосипеді по проїзній частині.
- При відсутності пішохідного переходу, потрібно йти по узбіччю по лівій стороні дороги, назустріч машинам.
- Трамвай, тролейбус, автобус не потрібно обходити ні спереду, ні ззаду. Починай йти від ноги, з лівий перехресті дороги.
- На тротуарі або на узбіччі розташований спеціальний посадковий майданчик. На ній слід очікувати автобус.
- Пішоходи повинні знати і дотримуватися правил дорожнього руху.

Пішохід зобов'язаний дотримуватись правил дорожнього руху на рівні з іншими його учасниками та пам'ятати, що порушення ним правил дорожнього руху є адміністративним правопорушенням та тягне за собою передбачену законом відповідальність.

10 правил безпеки дорожнього руху для пішоходів

Безпека руху пішоходів

1. Пішохід зобов'язаний переходити проїзну частину по пішохідних переходах, у тому числі підземних і надземних, а у разі їх відсутності – на перехрестях по лініях тротуарів або узбічч.

2. Перед виходом на проїзну частину з-за транспортних засобів, що стоять, та будь-яких об'єктів, що обмежують оглядовість, пішохід зобов'язаний вивнитись у відсутності транспортних засобів, що наближаються

3. Чекати транспортний засіб пішохід зобов'язаний на тротуарах, посадкових майданчиках, а якщо вони відсутні, – на узбіччі, не створюючи перешкод для дорожнього руху.

4. Після висадки з трамвая пішохід зобов'язаний залишити проїзну частину не затримуючись.

Пам'ятайте!
Дотримуючись вимог Правил дорожнього руху, водії та пішоходи зможуть уникнути нещасних випадків на дорогах!

5. У разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблисковим маячком червоного та (або) синього кольору і (або) спеціальним звуковим сигналом пішохід зобов'язаний утриматися від переходу проїзної частини або негайно залишити її.

6. У разі причетності пішохода до дорожньо-транспортної пригоди пішохід зобов'язаний подати можливу допомогу потерпілим, записати прізвища та адреси очевидців, повідомити орган чи підрозділ поліції про пригоду, необхідні дані про себе і перебувати на місці до прибуття працівників поліції.

7. У місцях, де рух регулюється, пішохід зобов'язаний керуватися сигналами регулювальника або світлофора. У таких місцях пішохід зобов'язаний перебувати на острові безпеки або лінії, що розділяє транспортні потоки протилежних напрямків, а у разі їх відсутності – на середній проїзній частині і може продовжити перехід лише тоді, коли це буде дозволено відповідним сигналом світлофора чи регулювальника та переконаність в безпеці подальшого руху.

8. У темну пору доби та в умовах недостатньої видимості, якщо він рухається узбіччям, пішохід зобов'язаний виділити себе, а за можливості мати на зовнішньому одязі світлоповертальні елементи, для своєчасного їх виявлення іншими учасниками дорожнього руху.

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ

А ВИ ЗНАЛИ?

СВІТЛО ФАР

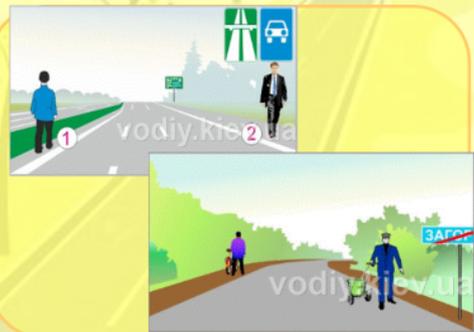
КОЛІР ВАШОГО ВЕРХНЬОГО ОДЯГУ

ВИДИМІСТЬ

- 0-1 МЕТР
- 15 МЕТРІВ
- 24 МЕТРИ
- 35 МЕТРІВ
- 50 МЕТРІВ
- 150 МЕТРІВ

#КЕРУЙВІДПОВІДАЛЬНО

9. За межами населених пунктів в разі руху узбіччям чи краєм проїзної частини, пішохід зобов'язаний йти назустріч руху транспортних засобів.

10. Також пішохід зобов'язаний:

- не виходити на проїзну частину, не вступивши у відсутності небезпеки для себе та інших учасників руху;
- не виходити раптово, вибігати на проїзну частину, в тому числі на пішохідний перехід;
- не допускати самостійний, без нагляду дорослих, вихід дітей дошкільного віку на проїзну частину;
- не переходити проїзну частину поза пішохідним переходом, якщо є розділювальна смуга або дорога має чотири і більше смуг для руху в обох напрямках, а також у місцях, де встановлено огородження;
- не затримуватися і не зупинятися на проїзній частині, якщо це не пов'язано із забезпеченням безпеки дорожнього руху;
- не рухатися по автомагістралі чи дорозі для автомобілів, за винятком пішохідних доріжок, місць стоянки і відпочинку.

БЕЗПЕКА НА ДОРОЗІ

Дотримуйтеся цих простих порад, будьте уважними і дбайте про себе

Пішоходам:

- ✓ надавати перевагу світлому (яскравому) одягу
- ✓ обов'язково використовувати світлодбівні елементи — флікери (вони збільшують видимість пішохода в кілька разів); вішати їх на сумки, рюкзаки, одяг (бажано – на висоті стегна)
- ✓ бути дуже уважними на дорозі, завжди переконаватися в безпеці своїх дій

1/4

БЕЗПЕКА НА ДОРОЗІ

Дотримуйтеся цих простих порад, будьте уважними і дбайте про себе

Пішоходам:

- ✓ переходити проїзду частину у встановлених місцях, підсвічувати дорогу ліхтариком; перш ніж йти, переконайтеся, що водій вас побачив
- ✓ відмовитися від використання навушників на вулиці, не відволікатися на телефон
- ✓ користуватися кідниками, де це можливо
- ✓ навчити дітей безпечної поведінки на дорозі, супроводжувати їх та уважно стежити, щоби вони не вибігли на проїзду частину

2/4

Послідовність надання допомоги постраждалим внаслідок дорожньо-транспортних пригод:

1. Огляд місця події. Потрібно визначити характер аварії та впевнитися, що місце надання допомоги безпечно для вас та потерпілих. Оглянути місце на рідичі, мастило-паливні речовини та гази. Також потрібно одразу зауважити дим. Після цього варто вказати ваше місце перебування рятувальним службам. Також потрібно поррахувати кількість постраждалих, по можливості оцінити їх стан і викликати швидку.

2. Доступ до постраждалого. Необхідно вибрати той шлях, який не загрожує вашому життю та здоров'ю, а також життю та здоров'ю постраждалого. Наближайтеся з того боку, з якого людина може вас бачити, не повертаючи голову. Також стабілізуйте автівку: підкладіть щось під колеса, щоб вона не покотилася. Оцініть стан постраждалого, чи знаходиться він при тямі. Потім потрібно провести стабілізацію шийного відділу хребта. Цю маніпуляцію краще проводити у двох. Одна особа, зафіксувавши голову з частиною шиї і грудного відділу хребта, приводить до підголівника сидіння, а інша особа, розташувшись на задньому сидінні, фіксує голову руками до підголівника. За цих умов виникає доступ до ключа запалення та ручного гальма.

3. Надання першої допомоги. Вона виконується за алгоритмом С – зупинка критичної кровотечі, А – забезпечення прохідності дихальних шляхів, В – перевірка наявності частоти дихання, С – перевірка наявності та оцінка пульсу.

4. Евакуація постраждалого.

Безпека на дорозі – спільна відповідальність усіх учасників дорожнього руху.
На чому би ми не пересувалися: пішки, на автобусі чи автомобілі, велосипеді чи самокаті – ми маємо поважати інших і дбати про власну безпеку.

Використані джерела:

1. 10 правил дорожнього руху для пішоходів. Спосіб доступу: <https://varta1.com.ua/news/10-pravyl-dorozhnogo-ruhu-dlya-pishohodiv-15440.html>
2. Дотримання правил дорожнього руху – запорука збереження людського життя та здоров'я. Спосіб доступу: <https://chic.cv.ua/dotrvmannya-pravyl-dorozhnogo-ruhu-zaporuka-zberezhennya-lyudskogo-zhvtva-ta-zdorov-va/>
3. Безпека на дорозі: правила та застереги. Спосіб дотупу: <https://moz.gov.ua/article/news/bezpeka-na-dorozi-pravila-ta-zastorogi>
4. Домедична допомога потерпілому в ДТП. Спосіб доступу: <https://pro-op.com.ua/article/1101-domedichna-dopomoga-poterplomu-v-dtp>
5. Правила дорожнього руху 2022. Спосіб доступу: <https://vodiv.ua/pdr/4/>

***Виховний захід: «Знай правила дорожнього руху –
зберігай здоров'я і життя»***
(7в клас, класний керівник Губік М.Л.)

Мета: закріпити навички учнів з ПДР; навчити їх постійно дотримуватися правил ПДР, аналізувати їх значення, не ризикувати своїм життям і здоров'ям, перебуваючи на дорозі; виховувати почуття відповідальності, свідомого ставлення до реальних подій, дисциплінованості; формувати соціальну і здоров'язберігаючу компетенцію.

Хід заходу

Учитель:

Найважливіше для людини – її життя, а найцінніше в цьому житті – здоров'я. Адже кожна людина унікальна, неповторна. І життя в неї одне, тому берегти його і здоров'я необхідно кожному.

Сучасний світ дуже складний і в ньому багато небезпечних ситуацій. Адже статистика дорожньо-транспортних пригод невтішна: в світі щогодини гине 9 дітей. В Україні нараховується понад 10 млн. автомобілів, майже 2/3 дітей, які потрапили під колеса автомобілів, знехтували правилами дорожнього руху. Тому на сьогоднішньому занятті ми перевіримо ваші навички по убезпеченню життя і здоров'я під час перебування на дорозі. Давайте переглянемо навчальний відеоролик, який допоможе вам пригадати правила дорожнього руху для пішоходів.

(Учні переглядають соціальний відеоролик №1)

Питання до учнів після перегляду:

1. Хто є учасниками дорожнього руху?
2. Хто такий пішохід?

Учитель:

А тепер переглянемо другий відеоролик та проаналізуємо поведінку даного пішохода на дорозі. До чого вона призвела?

(Перегляд відеоролику №2)

Обговорення побаченої учнями ситуації.

Приклад відповіді учнів: пішохід ризикував не тільки своїм життям, а й призвів до загибелі інших людей.

Учитель:

А зараз ми проведено з вами напівжартівливу вікторину.

Питання вікторини:

1. Яка машина може їхати без двигуна внутрішнього згоряння? *(Грашкова)*

2. З якої сторони треба обходити машину, пішохода? (*Зліва*)
3. Що потрібно зробити перед виїздом на велосипеді? (*Перевірити сигнал, гальма*)
4. Шофер веде машину. Попереду нього дві птиці — гуска і качка. Що треба давити? (*Треба давити на гальма*)
5. Який сигнал світлофора дозволяє перехід? (*Зелений*)
6. Які машини можуть їхати без сигналу? (*Іграшкові*)
7. Як потрібно обходити трамвай? (*Спереду*)
8. Де повинні ходити пішоходи, якщо немає тротуарів? (*По лівому краю проїжджої частини вулиці*)
9. Як потрібно обходити автомобіль, автобус і тролейбус? (*Ззаду*)

Учитель:

Молодці, з усіма напівжартівливими запитаннями ви впоралися гарно. А тепер більш серйозне завдання. Виберемо найактивнішого учасника вікторини. На дошці схема засобів регулювання ДР. Із допоміжного матеріалу необхідно вибрати та розташувати в вільних квадратах малюнки, які відповідають потрібним засобам регулювання. (*Учень повинен вибрати регулювальника, світлофор, дорожні знаки, дорожню розмітку*).

Учитель:

На наш позакласний захід завітали гості, які найчастіше вам зустрічаються.

Виходять учні, які тримають у руках макети дорожніх знаків:

*пішохідний перехід;
доріжка для пішоходів;
рух велосипедистам заборонено;
багатосмугова дорога;
зупинка автобусу, трамваю;
перехрестя.*

Учні зі знаками говорять слова:

1. Стоїмо ми при дорозі,
Допомогти людині в змозі,
Усюди — близько і далеко,
Надійні сторожі безпеки.
2. Одні із нас вам сповіщають,
А інші — щось забороняють,
Попереджають вас завжди,
Аби не трапилось біди.
3. Вартують на узбіччях тихо,
Оберігають вас від лиха.

Ти тільки будь уважним дуже,
Їх слухайся, шановний друже.

Учитель:

Ви здогадалися, що наші гості – це дорожні знаки. Давайте пригадаємо їх та всі разом скажемо назви.

Учитель:

А тепер перевіримо як впорався з завданням найактивніший учасник вікторини. Надаємо йому слово. Якщо ви згодні, що відповідь вірна, то дружньо плескайте в долоні, а якщо ні – мовчить.

(Учень пояснює результати роботи зі схемою)

Учитель:

Щоб пересвідчитися, що ви всі з ним добре знайомі, попрошу до мене підійти трьох бажаючих учнів і виконати два завдання. А оцінювати ми будемо їх роботу за допомогою червоних та зелених кілець, які лежать на ваших партах. Той хто вважає, що завдання виконано вірно – піднімає зелене кільце, а якщо ні – червоне.

Перше завдання

У кожного учня є залізна пластинка та три магнітні кільця червоного, жовтого та зеленого кольору. Розмістіть їх у правильному порядку, що відповідає вертикальному типу світлофору.

Учитель:

Так, розташування кольорів на світлофорі ви знаєте, а про що говорить кожний з них.

Друге завдання

На аркушах записано дії пішоходів згідно сигналу світлофору. Залиште на залізній пластинці кульку, колір якої відповідає даному правилу.

(Учень читає завдання та демонструє удаваний світлофор з одним колом певного кольору)

Учитель:

Закріпити знання про світлофор нам допоможуть персонажі дитячих казок Баба Яга та Кощей Безсмертний, які проводять курс лекцій з ПДР.

(Перегляд відеоролику №3)

Учитель:

Діти, а що ж нам робити якщо на регульованому перехресті не працює світлофор? Потрібно кликати регулювальника.

(Входить учень – регулювальник і стає на розміченому перехресті. Регулювальник за допомогою жезла демонструє сигнали регулювальника, що означають: Стійте. Увага. Можна йти та коментує їх.)

Учитель:

Діти, дорожні знаки ви знаєте, сигнали світлофора розумієте, сигнали регулювальника запам'ятали, а біля нашої школи немає ані світлофору, ані регулювальника. Як ви доберетесь до школи, зійшовши з тролейбуса? Щоб вияснити це проведемо рольову гру.

(Бажаючий учень сходить з удаваного тролейбуса і рухається по тротуару до перехрестя, показує правила переходу на розміченому в класі перехресті)

Учитель:

Ми багато чого згадали і на закріплення проведемо бліц – опитування.

(Учні відповідають, піднімаючи вгору кола зеленого кольору – так, червоного – ні)

Питання:

1. Дорогу потрібно переходити в будь-якому місці? *(Ні)*
2. Багатосмугову дорогу можна переходити тільки по підземному або наземному переході? *(Так)*
3. Чекати ТЗ потрібно там, де тобі зручно? *(Ні)*
4. Перехрестя потрібно переходити під прямим кутом? *(Так)*
5. Чекати ТЗ потрібно за 2 метра, стоячи обличчям до дороги? *(Так)*
6. Трамвай потрібно обходити попереду? *(Так)*
7. При переході дороги спочатку треба подивитися направо, а потім – наліво? *(Ні)*
8. Автобус та автомобіль потрібно обходити позаду? *(Так)*
9. На велосипеді можна катати друзів та однолітків. *(Ні)*
10. Односторонню дорогу потрібно переходити по прямій? *(Так)*

Учитель:

Ваші зелені кільця говорять про те, що ви теоретично добре підготовлені. Молодці! А скажіть, будь ласка, чи сподобався вам наш захід і що ви з нього корисного сьогодні почули.

Учитель:

Я думаю, що отриманні знання з правила дорожнього руху допоможуть вам зберегти життя і здоров'я. А щоб ви їх не забували, кожен отримає «Пам'ятку про дорожній рух».

Бесіда: «Права та обов'язки учасників дорожнього руху»
(9в клас, класний керівник Бойко І.А.)

Учасниками дорожнього руху є особи, які використовують автомобільні дороги, вулиці, залізничні переїзди або інші місця, призначені для пересування людей та перевезення вантажів за допомогою транспортних засобів.

До учасників дорожнього руху належать водії та пасажирів транспортних засобів, пішоходи, велосипедисти, погоничі тварин.

Учасники дорожнього руху мають право на:

- безпечні умови дорожнього руху, на відшкодування збитків, завданих внаслідок невідповідності стану автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів вимогам безпеки руху;
- вивчення норм і правил дорожнього руху;
- отримання від гідрометеорологічних, дорожніх, комунальних та інших організацій, а також підрозділів Державтоінспекції Міністерства внутрішніх справ України, військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України інформації про умови дорожнього руху.
- Учасник дорожнього руху може оскаржити дію працівника підрозділів Державтоінспекції Міністерства внутрішніх справ України, військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України у разі порушення з його боку чинного законодавства.

Учасники дорожнього руху зобов'язані:

- знати і неухильно дотримувати вимог цього Закону, Правил дорожнього руху та інших нормативних актів з питань безпеки дорожнього руху;
- створювати безпечні умови для дорожнього руху, не завдавати своїми діями або бездіяльністю шкоди підприємствам, установам, організаціям і громадянам;
- виконувати розпорядження органів державного нагляду та контролю щодо дотримання законодавства про дорожній рух.
- Працівники органів внутрішніх справ, військової інспекції безпеки дорожнього руху, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, дорожньо-експлуатаційних служб при виконанні службових обов'язків можуть відступати від окремих вимог Правил дорожнього руху лише у випадках і при виконанні умов, викладених у них.

Основні права та обов'язки водія транспортного засобу

Водій має право:

- керувати транспортним засобом і перевозити пасажирів або вантажі на дорогах, вулицях та в інших місцях, де рух транспорту не заборонено у встановленому порядку;
- довіряти у встановленому порядку право користування і розпорядження приватним транспортним засобом іншій особі, яка має відповідне право на керування;

- знати причину зупинки транспортного засобу посадовою особою державного органу, яка здійснює нагляд за дорожнім рухом, а також прізвище і посаду цієї особи;
- відступати від вимог цього розділу Закону в умовах дії непереборної сили або коли іншими засобами неможливо запобігти власній загибелі чи каліцтву громадян;
- на відшкодування витрат у разі надання транспортного засобу працівникам міліції та охорони здоров'я у випадках, передбачених цим Законом;
- на відшкодування збитків, завданих внаслідок невідповідності стану автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів вимогам безпеки руху;
- одержувати необхідну допомогу від посадових осіб, організацій, що беруть участь у забезпеченні безпеки дорожнього руху.

Водій зобов'язаний:

- мати при собі та на вимогу працівників міліції, а водії військових транспортних засобів на вимогу посадових осіб військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України передавати для перевірки посвідчення, реєстраційні та інші документи, що підтверджують право на керування транспортним засобом, а також дорожні (маршрутні) листи і документи на вантаж, що перевозиться (крім власників транспортних засобів, які використовують їх в індивідуальних некомерційних цілях), а у випадках, передбачених законодавством, страховий поліс (сертифікат) про укладання договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та ліцензійну картку на автомобільний транспортний засіб у разі надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів;
- виконувати розпорядження працівників міліції, а водії військових транспортних засобів - посадових осіб військової інспекції безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, що даються в межах їх компетенції, передбаченої чинним законодавством, Правилами дорожнього руху та іншими нормативними актами;
- вживати всіх можливих заходів до забезпечення безпечних умов для пересування найбільш уразливих учасників дорожнього руху - дітей, інвалідів, велосипедистів і людей похилого віку;
- не допускати випадків керування транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів,

що знижують їх увагу та швидкість реакції, а також не передавати керування транспортним засобом особі, яка перебуває в такому стані або під впливом таких препаратів;

- перевірити перед вирушенням у дорогу технічний стан транспортного засобу та стежити за ним у дорозі;
- своєчасно подавати транспортний засіб на державний технічний огляд;
- під час руху на автомобілі, обладнаному ременями безпеки, бути пристебнутим, а на мотоциклі - в застебнутому мотошоломі;
- надавати переважне право для проїзду транспортним засобам із включеними синіми або червоними проблисковими маячками та спеціальними звуковими сигналами;
- своєчасно сплачувати державний податок з власників транспортних засобів у встановлених законодавством розмірах;
- надавати переважне право руху пішоходу, який знаходиться на пішохідній доріжці (зебрі). У цьому разі водій зобов'язаний надати можливість пішоходу безпечно перейти дорогу, вулицю;
- вживати заходів щодо збереження чистоти автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів та смуги відчуження, у тому числі з боку пасажирів.
- Надавати транспортний засіб:

а) працівникам поліції та охорони здоров'я для доставки у найближчий медичний заклад осіб, які потребують невідкладної медичної допомоги, а водії військових транспортних засобів також і посадовим особам Військової служби правопорядку у Збройних Силах України;

б) працівникам поліції, а водії військових транспортних засобів також і посадовим особам Військової служби правопорядку у Збройних Силах України для виконання непередбачених і невідкладних службових обов'язків по затриманню правопорушників. При цьому водій має право на відшкодування збитків згідно з чинним законодавством.

Основні права і обов'язки пішохода

Пішохід, тобто особа, яка бере участь у дорожньому русі поза транспортними засобами і не виконує на дорозі будь-яку роботу (до пішоходів належать також особи, які рухаються в інвалідних колясках без двигунів, ведуть велосипед, мопед чи мотоцикл, везуть санки, візок, дитячу або інвалідну коляску), **має право:**

- на переважне перетинання проїзної частини по позначених пішохідних переходах;
- при відсутності в зоні видимості переходу чи перехрестя переходити дорогу, вулицю, залізничний переїзд під прямим кутом до краю проїзної частини на дільниці, де вона добре проглядається в обидві сторони;

- вимагати від державних та місцевих органів влади, власників автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів створення необхідних умов для забезпечення безпеки руху.

Пішохід зобов'язаний:

- рухатися по тротуарах, пішохідних або велосипедних доріжках, узбіччях, а в разі їх відсутності - по краю проїзної частини автомобільної дороги чи вулиці;
- перетинати проїзну частину автомобільної дороги, вулиці по пішохідних переходах, а в разі їх відсутності - на перехрестях по лінії тротуарів і узбіччя;
- керуватися сигналами регулювальника та світлофора в місцях, де дорожній рух регулюється;
- не затримуватися і не зупинятися без необхідності на проїзній частині автомобільної дороги, вулиці і залізничному переїзді;
- не переходити проїзну частину автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів безпосередньо перед транспортними засобами, що наближаються, поза пішохідними переходами при наявності роздільної смуги, а також у місцях, де встановлені пішохідні чи дорожні огороження;
- стримуватися від переходу проїзної частини при наближенні транспортного засобу з включеними проблісковим маячком та спеціальним звуковим сигналом;
- не виходити на проїзну частину із-за нерухомого транспортного засобу або іншої перешкоди, що обмежує видимість, не переконавшись у відсутності транспортних засобів, що наближаються.

Основні обов'язки та права пасажира

Пасажир, тобто особа, яка користується транспортним засобом, але не причетна до керування ним, зобов'язаний:

- здійснювати посадку в транспортний засіб лише із спеціального майданчика, а в разі його відсутності - з тротуару чи узбіччя;
- здійснювати посадку і висадку лише після повного припинення руху транспортного засобу;
- не відволікати увагу водія від керування транспортним засобом;
- під час руху на автомобілі, обладнаному ременями безпеки, бути пристебнутим, а на мотоциклі - в застебнутому мотошоломі.

Пасажир при користуванні транспортним засобом має право на:

- безпечне перевезення себе і багажу;
- відшкодування заподіяних збитків;
- своєчасну і точну інформацію про умови і порядок руху.

Основні права і обов'язки велосипедистів і погоничів тварин

Особи, які керують велосипедами без двигунів, мають право:

- їздити по спеціальних велосипедних доріжках, а в разі їх відсутності - по краю проїзної частини дороги, вулиці чи узбіччю.

Вони зобов'язані:

- використовувати технічно справні та належним чином обладнані велосипеди;
- не перевозити вантажів, що заважають керуванню;
- не перевозити пасажирів, за винятком дітей віком до семи років, на спеціально обладнаному сидінні.

Погоничі тварин зобов'язані:

- не залишати тварин на проїзній частині без догляду, не переганяти тварин через залізничні колії та дороги, вулиці поза спеціально відведеними місцями, а також через проїзну частину в темний час доби і в умовах недостатньої видимості.

Візки (сани) повинні бути обладнані світловідбивними пристроями, а в темний час доби - і ліхтарями.

Фотоінформація про заходи Тижня

Завідуюча бібліотекою закладу Ленів О.В., бібліотекар Чорнобай Л.О. підготували книжкову виставку «Безпечна дорога до школи». Розділи виставки: «Правила переходу», «Наш товариш світлофор», «Увага на дорозі». Для учнів 5б класу бібліотекарі провели інформаційну годину «Моя дорога до школи». Учнів ознайомили з пам'ятками для учнів «Безпека дорожнього руху – це життя», які були представлені на виставці. Під час заходу було донесено до дітей те, що безпечний рух – це найкращий шлях до школи; розвивалися навички свідомого користування Правилами дорожнього руху та виховання у дітей бажання бути уважними на вулицях і дорогах.

**Фотоінформація
про захист малюнків
«Безпека на дорогах
в умовах воєнного стану» -
4б клас
(класний керівник
Сластьонова В.М.)**

Конкурс малюнків з ПДР на асфальті

*Пізнавальна програма для учнів 1-их класів:
«Правила дорожні – корисні для кожного!»*

Виставка малюнків з правил дорожнього руху

Зміст

1. Наказ від 06 вересня 2023р. № 366/о «Про проведення Тижня безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану).....	3
2. Наказ від 15 вересня № 384/о «Про підсумки проведення Тижня безпеки життєдіяльності на тему: «Правила дорожні – корисні для кожного!» (безпека дорожнього руху в умовах воєнного стану).....	10
3. Гра подорож: «Дорожній рух» (1б клас, класний керівник Прокопова Л.Ю.).....	13
4. Виховна година: «Знай і пам'ятай правила дорожнього руху» (1в клас, класний керівник Шевченко Л.В.).....	19
5. Виховний захід: «Безпечний рух – твій справжній друг» (1г клас, класний керівник Долока С.М.).....	22
6. Виховна година: «Твій друг – безпечний рух» (2а клас, класний керівник Табальчук Л.М.).....	26
7. Година спілкування: «Ми подружимо з дорожніми знаками!» (2б клас, класний керівник Купріянова В.В.).....	29
8. Гра-подорож: «Твій друг – дорожній рух» (3а клас, класний керівник Отліванова О.М.).....	33
9. Виховна година: «Правила дорожнього руху знай – життя зберігай!» (3в клас, класний керівник Гладишева І.С.).....	38
10. Виховний захід: «Твій друг – дорожній рух» (3г клас, класний керівник Кучмистенко Т.М.).....	42
11. Вікторина: «Увага! Діти на дорозі!» (4в клас, класний керівник Башкірова Ю.О.).....	48
12. Виховний захід: «Мій друг – безпечний рух. Знай правила дорожнього руху – збережи своє життя» (5а клас, класний керівник Лісова Д.С.).....	50
13. Виховний захід: «Абетка дорожнього руху» (5б клас, класний керівник Дигас О.С.).....	54

14. Позакласний захід: «Правила дорожні - корисні для кожного!» (5в клас, класний керівник Швидка Н.М.).....	60
15. Гра-вікторина: «Правила дорожнього руху» (5г клас, класний керівник Бородавкіна М.С.).....	63
16. Гра-вікторина: «Знай правила дорожнього руху» (5д клас, класний керівник Ковпак Т.С.).....	68
17. Бесіда на тему: «Безпека на дорогах - це наше життя» (6а клас, класний керівник Третьякова Н.М.).....	72
18. Виховний захід: «Правила дорожнього руху знаєш – то ж здоров'я зберігаєш» (6в клас, класний керівник Антонова Н.О.)..	76
19. Виховний захід: «Правила дорожнього руху ти знай і про них пам'ятай» (6г клас, класний керівник Лугова С.В.).....	83
20. Вікторина: «Безпека дорожнього руху в умовах військового стану» (7а клас, класний керівник Мамренко Ю.С.).....	87
21. Презентація «Безпека руху - запорука життя і здоров'я» (7а клас, класний керівник Мамренко Ю.С.).....	89
22. Виховний захід: «Знай правила дорожнього руху – зберігай здоров'я і життя» (7в клас, класний керівник Губік М.Л.).....	93
23. Бесіда: «Права та обов'язки учасників дорожнього руху» (9в клас, класний керівник Бойко І.А.).....	96
24. Фотоінформація про заходи Тижня	102